

MAGYAR HÍR- LAP

HUNGARIA
Extern

T. Dunaposta

BUDAPEST
Postafiók 151.

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelősszerkesztő:

DR PAÁL ÁRPÁD

ORADEA

Főmunkatárs:

DR GYÁRFÁS ELEMÉR

Ghelveanu belügyminiszter együttes kihallgatáson fogadta a Magyar Népközösség vezetőit

Bucurestiből jelentik: (Rádió.) Ghelveanu belügyminiszter pénteken együttes kihallgatáson fogadta dr Bánffy Miklós, dr Szász Pál és Gyárfás

Elemér magyar szenátorokat, Teleki Ádám képviselőt és Mikó Imre dr-t, az Arcvonal felő tanácsának tagját.

Angol-olasz feszültség a Földközi-tengeren

Ismeretlen a brit hadiflotta elhelyezkedése
Messzemenő óvintézkedések a Suez-
csatorna védelmére

Amszterdamból jelentik: A Daily Herald kairói tudósítója közléseket tesz lapjának a Földközi-tengeren levő angol flotta pillanatnyi helyzetéről, vonatkozással Olaszországra és kapcsolataira. A tudósító a többi között a következőket írja:

— Senki sem ismerheti a brit flotta elhelyezését, de az mindenesetre olyan, hogy szükség esetén hatásosan üthet. Líbia ott fekszik Egyiptom és Tunisz útterületén. Ami Abessziniát illeti, ha az ottani törzseket a helyzet megmozdulásra bátorítja, az olasz telepések helyzete katasztrófálissá válik. A Suez-t illetően messzemenő óvintézkedések történtek, hogy megakadályozzák a tengeri támadást, aknakerakást és valamely hajónak a csatornában való elsüllyesztését.

Roosevelt elnök sajtóértekezleten közléseket tett az olasz nagykövettel folytatott megbeszélésekről.

Washingtonból jelentik: (United Press közlése.) Roosevelt elnök a pénteki sajtóértekezleten kijelentette, hogy az Egyesült Államok mindig arra törekedtek, hogy megakadályozzák a háború kiterjesztését. Ezt az álláspontot közölte Colonna olasz nagykövettel is a csütörtöki megbeszélésen. Arra a kérdésre, hogy milyen lépéseket szándékozik tenni a háború kiterjesztésének megakadályozására, az elnök kijelentette, hogy a kormány minden tőle telhetőt megtesz.

Bolgár cáfolat az álcázott német járőr-hajókról szóló hír ellen.

Szöfiából jelentik: A Bolgár Távirati Irodát felhatalmazták, hogy a leghatározottabban cáfolják meg az egyik angol hírszolgálati iroda május

elszejéről keltezett közlését, melyszerint álcázott német járőr-hajók rendszeres járatok során Ruszcsuk dunai bögár kikötőben horgonyt vetettek.

Angol tengeri haderők csoportosulása a keletgörögországi partok mentén.

Pierusból jelentik: (Német Távirati Iroda.) Szalonikiben az angol tengeri haderőnek a Földközi-tenger keleti részén, a keletgörögországi partok mentén történt összehívásáról szóló hírek nagy nyugtalanságot keltenek.

Genovából hazahívták az angol hajókat.

Amszterdamból jelentik: Az Associated Press jelentése szerint Genovában horgonyzó angol hajók parancsot kaptak, hogy hagyják el a kikötőt és igyekezzenek haza.

A görög követ megbeszélései Amerikában. — Főlemelték a Földközi-tengeren közlekedő hajók biztosítási díjait.

Washingtonból jelentik: (United Press.) Görögország washingtoni követe megbeszélést folytatott Welles külügyi államtitkárral.

Hágából jelentik: (Reuter.) A holland biztosító társaságok főlemelték a Földközi-tengeren közlekedő hajók biztosítási díjait.

Clodius német meghatalmazott miniszter fogadtatása Szöfiában.

Szöfiából jelentik: Clodius német rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter tiszteletére Richtjohen báró német követ fogadó estélyt rendezett. A fogadáson a bolgár katonai és politikai vezetőkön kívül az olasz, magyar és jugoszláv követ is megjelent.

Gafencu külügyminiszter a dunai és balkáni békéről és annak a Földközi-tengeri helyzettel való kapcsolatáról

Madridból jelentik: (Rádióközlés.) Az Arriva című spanyol lap beszélgetést közöl Gafencu külügyminiszterrel s ezután ismerteti a külügyminiszter életrajzát.

— A dunai és balkáni béke, — mondotta Gafencu külügyminiszter — sorozatos kapcsolatban van a Földközi-tengeri békével és nem lehet megzavarni az egyiket a másik veszélyeztetése nélkül. A dél-európai népeknek, bármilyen távol is éljenek egymástól, közös sorsuk van. Multjuk egyiket sem

kímélte meg a véres megpróbáltatásoktól s valamennyien, ezekben a zavaros időkben hangoztatják a békére és szabadságra irányuló óhajtaukat. A nagy latin hagyományokra gondolok, amelyek különösen a döntő órákban annyira erősek, Spanyolországban épp úgy, mint Romániában. Remélem, hogy a Földközi-tengeri latin népek most újból hozzájárulnak az emberi civilizáció megmentéséhez.

Munka, erkölcs, jellem

Irta és a timisoarai katolikus ifjúság közgyűlésén elmondotta:

Meiszner Vilmos

Minden közgyűlésnek célja beszámolót adni az illető egyesület vagy vállalat működéséről. A katolikus ifjúsági egyesület is beszámolni kíván és nem kételkedem benne, dícséretes eredményt fogunk a különböző jelentésekből hallani. Hallani fogunk biztatásokat, hogy az ifjúság vegyen részt műkedvelői előadások rendezésében, különböző atlétikai versenyeken, egyéb szórakozásokban, amelyek bizonyára és tagadhatatlanul előnyösek az ifjúság szervezésére. De ilyen egyoldalú tevékenységben nem merül ki az ifjúság munkája. A mi ifjúságunknak magasabb szempontokat kell tekintetbe vennie, hogy élni akarását ne csak bebizonyítsa, hanem valóra is váltsa. *Mást várok és követelek én a mi ifjainktól: követelem elsősorban, hogy dolgozzék, másodsor, hogy vallásérvűcsős legyen, harmadsor, hogy jellemes legyen.*

Igen, dolgozzanak, hogy a mi mindinkább ritkuló sorainkat mint apai örökséget elfoglalhassák s ezt az örökséget ne csak a saját, hanem népünk javára is gyümölcsözővé tegyék. Ezeknek a ritkuló soroknak az elfoglalása nem könnyű feladat. Rendelkezzenek ifjaink kellő felkészültséggel, hogy egyházközségben, iskolaszékben, egyéb kulturális posztum megfelelően be is tudják tölteni a felelősségteljes helyet. És hogy a felkészültséget elsajátítsák, dolgozniok és tanulniok kell. Hogy mit jelent dolgozni? Ha könyvből keressük a feleletet, azt olvassuk: dolgozni annyi, mint fáradsággal elvégezni valamilyen munkát. Nem éppen talpraesett meghatározás, de kivüláglk belőle, hogy fáradság-al jár minden munka.

A mi ifjúságunknak mai helyzetünkben szintén ilyen fáradságos, verejtékes munkát kell végeznie, hogy bele tudjon kapcsolódni a nemzeti szükséglet követelményeibe, a saját, valamint utódainak boldogulására. Mindenki a maga helyén s a maga munkakörében. Olyan időket élünk, amikor a munka, kitartás és élni akarás nemcsak egy emberben, hanem egész nemzetekben olyan mértékben van meg, ahogy azt azelőtt elképzelni is alig tudtuk. Csak egy Mussolinire kell hivatkoznom, aki apja kovácsműhelyéből elkerült a világhír legmagasabb polcára, amit, hogy elért, fáradságos munkájának, törhetetlen akaraterejének és meg nem alkuvó elhatározásának köszönhet. Önművelődési vágya csak példaképpül szolgálhat minden embernek. Ilyen erények felemlítésére nem is kell külföldre menni példakért. Hála a Mindenhatónak, nálunk is van a munkának, törhetetlen akaraterejének, önbizalomnak és kitartásnak akárhány koronázatlan királya. Csak egyet ragadok ki a sok közül. Kőrösi Csoma Sándort. Aki elment, hogy őshazánkat felkutassa. Már maga a gondolat is a lehetetlenség határain mozgott. Hiszen csak arra kell gondolni, hogy utazási alkalmatlanság, térképezés abban az időben és ott — az óhajok világában élt. És mégis, habár sokan észelősnek tartották, útrakelt egy vándorbotl a kezében és tarsolyában magával vitte utitársként az önbizalomnak és munkakedvnek azt a hihetetlen mértékét, amit felérni — valljuk meg — alig lehet, csak csodálni. Hogy kiellen pusztaságon

MAKASZ FEJFÁJÁS ELLEN: BERETVÁS pasztilla!

esontig-velőkig hatoló hidegben, ezer veszedelem közepette eljutott a lámák birodalmába, ahol előtte európai ember nem járt. Bár népünk őshazáját nem tudta megtalálni, mivelhogy gyilkos léz és sok szenvedés, nélkülözés testi erejét megtörte — végcélja elérésében megakadályozta a halála: mégis olyan örökséget hagyott hátra a késői utókorra, amelyet az angol tudományos társaság teljes mértékben elismert. Kiadta az általa szerkesztett tibeti szótárt s nyelvkönyvet, amelyet máig is használnak s megörökítette emléktáblával azt a helyet, ahol áldozatos életét befejezte.

Nem akarok hosszadalmas lenni ilyen példák felsorolásával. Szólok a fiatalságunkkal szemben támasztott második követelményünkre: legyen az a vallás-erkölcös dolgában megközelíthetetlen.

A vallás és erkölcs olyan tartozéka az embernek, amelyet tőle elválasztani nem szabad. Aminthogy testünk a lelkünk lakhelye s a kettőt szétválasztani az élet tartama alatt nem lehet, úgy nem tudunk katolikus ifjút vallás és erkölcs nélkül elképzelni. A vallás az a mentő-horgony, amely mindenkor élethajónk biztos és nélkülözhetetlen kelleke. Világító fáklyaként vezet a mi utainkon, hogy le ne tévedjünk s el ne vesszünk az élet zátanyai közt. Legyen a mi ifjúságunk meggyőződéses katolikus s aztán jó fia lesz népének is, mint azt a nagynevű Széchenyi megírta fiához intézett egyik levelében. Tud akkor törvénytisztelő lenni, tud ezer veszéllyel szembenézni, — tud, ha kell, bátor, tud alázatos is lenni és tud jellemes lenni.

Igy érkeztem el az ifjúságunkkal szemben fennálló harmadik követelményhez, hogy az jellemes legyen.

Egy történelmi tényt akarok itt felemlíteni.

Karthagó békétkérő követséget küldött Rómába. A követség vezetését Regulusra, a fogoly rómaina bízták, akit megeskettek, hogy ha küldetése nem jár sikerrel, visszatér a fogságba. Képzeltük, hogy megrendült a lelke, amikor ismét odahaza volt szerető Rómájában! És odahaza is maradhatott volna végkép. Ha létrejön a béke. S ő mit tett? Ő tüzelt legjobban a háború folytatására s amikor a szenátus azzal biztatta az otthonmaradásra, hogy a kicsikart eskü nem kötelező, így felelt: Hát mindenáron azt akarjátok, hogy becstelen legyek?! Jól tudom, hogy kin és halál várakozik reám, ha visszatérek. De mily csekélységek ezek a becstelen tett szegényéhez, a bűnös lélek sebeihez képest? Legyek bár a karthagóiak foglya, római jellememet meg akarom tisztán őrizni! Megesküdtem, hogy visszatérek, a többi bizáttok az istenekre... És visszatért Karthagóba s a karthagóiak iszonyú kínzások között ki is végezték.

Ez római jellem volt!

Hát akkor milyennek kell lennie a keresztény jellemnek?

Hogy minden ember gazdag legyen, nem lehet megkövetelni. Azt sem, hogy mindenki tudós legyen, vagy hogy mindenki hírneves legyen. Egyet azonban mindenképp meg lehet követelni: hogy jellemes legyen!

Országokat meghódítani kevés embernek adatik. Kevés embernek homlokát díszíti királyi korona. De elfoglalni a lélek kincsesbirodalmát s homlokunkra tenni a férfiúi jellem koronáját: olyan szent és fölséges kötelesség, amely minden emberre vár.

Mindenkire vár, — sokan nem teljesítik.

A jellem nem fönyeremény, amelybe bele lehet pottyanni — érdem nélkül. A jellem nem előkelő név, amelyet a születés révén lehet örö-

kölni — munka nélkül. A jellem kemény küzdelemnek, önnevelésnek, önmegtartózkodásnak, férfias lelkiharcnak eredménye. Ezt a harcot mindenkinek magának kell győztesen végigharcolnia. Küzdelesek magyszerű eredménye lesz a jellem.

Hogy ez a szó mit fejez ki, talán most átérzeni nem tudjuk. Hanem, ha egyszer Isten előtt lehűl a lepel egész életünk főművéről s ott áll majd lelkünk pártatlan fenségben: felkiáltasz majd elragadtatásodban, mint Haydn, amikor a „Teremtés” című művét előadták: Istenem, hát én csináltam ezt?

Szent Agoston nagyszerű rövidséggel alapítja meg: Homines sunt voluntates. Az ember értékét az akarat adja meg. Egyre többen eszmélnek rá manapság az igazságra, hogy a mai iskola egyoldaluan sokat foglalkozik a fiúk eszével és túlságosan elhanyagolja azok jellemének és akaraterejének kiképzését. Innen ered az a szomorú jelenség, hogy a korosabbak társadalmában is sokkal több a tudás, mint a jellem. Már pedig az állam támasza, talpköve nem a tudomány, hanem a tiszta erkölcs, nem a vagyon, hanem a becsület, nem a becsstelenség, hanem a jellem. Ifjak kellene, akik így gondolkodnak: Reám óriási felelősség nehezedik, mert komoly feladat áll életem előtt; lelkemben a jövő eszéi szunnyadnak, komoly kötelességgel és ideális élettellel kell lelkemet melegenem, ápolnom, fejlesztenem oly gyönyörű virággá, hogy méltóan ilatozzék az örök Isten trónja előtt egy egész örökkévalóságon keresztül.

Jellemes ifjak kellene, amikor úgy látszik, hogy az egész világ fejetején jár. Ma, amikor az emberiség óriási betegsége, amelyből minden bűn ered: az ijesztő akaratörvadás. Ma, amikor a jellemtelenséget sokan okos alkalmazkodóképességnek minősítik s az elvtagadást reális politikának nevezik, az önérdék hajhászását közjónak hívják, az örökös érzékenkedő sértődést önbecsülésnek, az irigységét igazságszeretetnek — ma, amikor a nehéz munkát lehetlenség címén kerülnek s mindenki a kényelmet, élvezetet hajhászja. Olyan erős akaratú ifjuság kell, amely ilyen tényekkel szemben helyes ítélőképességgel meg tudja a helyes irányt tartani, amelyben kikezdehetetlen a jellem, szilárdak és helyesek életelvei, a nehézségektől meg nem riadó az akarat. Ifjak kellene, akik a kötelességteljesítés fanatikus lovagjai. Ifjak, akiknek teste-lelke kemény, mint az acél, egyenes, mint az igazság, fényes, mint a napsugár és tiszta, mint a hegyipatak.

Eötvös báró, a nagy gondolkodó valahol mondja: Az ember igazi becsé nem eszének, hanem akaratának erejétől függ. Kiben ez hiányzik, azt nagy elméleti tehetségek csak gyengébbé teszik s nincs szerencsétlenebb, sőt néha alábbvaló teremtés a világon, mint a nagy ész, melynek a jellem meg nem felel.

Akarjátok! Mit akarjátok?

Akarjátok, ifjú barátaim, urrá lenni érkeiteken és érzelmeitek felett. Akarjátok rendet teremteni gondolataitok felett.

Akarjátok előbb gondolkodni s azután beszélni.

Akarjátok előbb megfontolni, azután cselekedni.

Akarjátok a múltból okulni, a jövőre gondolni s ezért a jelent felhasználni.

Akarjátok szívesen dolgozni, szó nélkül tűrni, mindig jellemesen élni és egykor örök boldogságtok reményében nyugodtan meghalni. Van-e ennél fenségesebb életprogram? Van-e cél, melynek megvalósításáért élni érdemesebb?

Ha a mi ifjúságunk ezeket a szavakat megszívleli és követi, nem kételkedem benne, hogy öröhelyeinket idővel nyugodtan adhatjuk apai örökségként kezelve.

Hogy folytassa ott, ahol mi majd letesszük munkánkat.

A Nemzeti Ujjászületési Arcvonal bihormegyei vezetőségének ünnepélyes eskütétele

Nagyvárad, Saját tud. Vasárnap, május 5-én teszi le az esküt ünnepélyes külsőségek között a megyeház dísztermében a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal elnöke, líkársága és megyei tanácsa.

Az eskütételi ünnepség műsora a következő:

Délelőtt 11 órakor az Arcvonal tagjai a két román templomban hálaadó istentiszteleten vesznek részt. Fél 12-kor a Nemzeti Gárda díszszázadának felvonulása.

12 órakor ünnepélyes eskütétel a megyeházán. Ünnepi beszédek.

Fél 2 órakor közebed az Azuga vendéglőben.

Szigorított rendőrségi ellenőrzés alá helyezték az utcai árusokat

— Az oradeai rendőrkvesztura rendelete —

Oradea-Nagyvárad, Saját tud. A rendőrkvesztura a központi rendőrigazgatóság rendelkezésére hivatkozva hirdetményt tett közzé, amelyben a következőket rendeli el:

1. A limonádé, korpasör, fagyalt utcai árusítása a rendőrség ellenőrzése alá esik.
2. Mindazoknak, akik a fenti cikkek árusításával foglalkoznak, külön engedélyt kell kérniük erre a rendőrségtől.
3. Az engedély elnyerése céljából kérvényt kell benyújtani a rendőrséghez, amelyben a személyi adatokon kívül fel kell tüntetni azt is, hogy az illető melyik cikkel és a város melyik pontján

akar kereskedni. Csatolni kell a kérvényhez egy állampolgársági igazolvány-másolatot, bejelentőlapot, valamint igazolványt a város egészségügyi hivatalától arról, hogy az árusított cikk gyártása, szállítása és maga az árusító személy megfelel az egészségügyi követelményeknek.

4. Valamennyi utcai árus nyilvántartási számot kap, amelyet ki kell függeszteni a cikk szállítási eszközére s az árusítónak magának viselnie kell balkezején, fehér szalagon fekete körirással ugyanezt a számot.

A rendelkezés ellen vétőket megbüntetik, árujukat, szállítási eszközeiket elkobozzák.

Ujjászervezik a kereskedelmi és iparkamarákat

Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági kormány elhatározta, hogy a kereskedelmi és iparkamarákat ujjászervezik és ennek érdekében új törvényt hoznak. Ebben az ügyben az ország kereskedelmi kamaráinak elnökei május 2-án Bucurestiben értekezletet tartottak és a tervbevetett módosítások ügyében tervezetet dolgoztak ki, amelyet a kormány elé terjesztenek.

Ötszázalékos engedményt kapnak azok, akik május 15-ig kifizetik az első évharmadra szóló adót

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter felhívja az adófizetők figyelmét, hogy mindazok, akik május 15-én estig kifizetik mezőgazdasági, ingatlan, kereskedelmi, ipari, vagy szabad foglalkozás utáni adójukat, valamint a pótdót az 1940-41 költségvetési év első évharmadára, öt százalékos engedményben részesülnek. A határidő lejártával az állam pénzügyi közegei megkezdik az adók behajtását s mindazok rovatalba, akik nem részesültek mentesítésben, a törvényes adóemelést is bevezetik.

Hivatalos estebéd Budapesten Host-Venturi olasz közlekedésügyi miniszter tiszteletére

Budapestről jelentik: Varga József kereskedelmi miniszter pénteken este ebédet adott Host-Venturi olasz közlekedésügyi miniszter tiszteletére. Az estebéden megjelent Teleki Pál miniszterelnök, Csáky István külügyminiszter és Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter is, valamint a diplomáciai és politikai körök több előkelősége. Varga miniszter pohárköszöntőjére Host-Venturi magyar nyelven válaszolt. Mindkét köszöntő hangoztatta az olasz és magyar nép közötti összeköttetések fokozódó szívélyességét.

Építési és helyreállítási segítségnyújtás a magyarországi árvizkárosultaknak

Budapestről jelentik: Az árvizkárosultak számára rendezett gyűjtés eredménye eddig 2 millió 800 ezer pengő. Vitéz Bonczos Miklós államtitkár, árvizvédelmi kormánybiztos már kétmillió pengő építési és helyreállítási előleget folyósított a károsultaknak. Az építési munkálatok sűrűsödnek s a házakat úgy építik meg, hogy többé ne okozhasson kárt bennük a víz.

Meghosszabbították a bemutatóra szóló részvények bejelentésének határidejét

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a bélyegtörvény április elsején életbeléptetett módosítása során a bemutatóra szóló részvényeket évi félszázalékos új illeték alá vonták.

Mint hogy az érdekelt részvénytársaságok egy része a törvényben előírt és a részvények értékének megállapítását célzó vallomását még mindig nem terjesztette be a pénzügyminisztériumhoz, a minisztérium ezeknek a nyilatkozatoknak a beadási határidejét május 25-ig meghosszabbította. Ennek a határidőnek a letelte után azokkal a cégekkel szemben, amelyek a nyilatkozatot nem adják be, a törvényben előírt kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel.

Ne féljünk
a fogorvosi
széktől!

Aki helyes ápolással igyekszik fogának épségét megtartani — annak nem kell fájdalomtól félnie, ha fogorvosát felkeresi.

Helyes fogápolás: a Kalodont fogápolás!

Ez az egyedüli fogkrém, mely sulfurizin olajat tartalmánál fogva a tisztításnál eltávolítja fogkövet — a fogbetegségek kórokozóját. Fogai csak akkor maradnak épek és erősek, ha azok fogkömentesek.

A nagy
tubus
különösen
kiadós

KALODONT fogkő ellen

Az angol kincstári kancellár elismerően beszélt a német katonai szervezet kivételes tökéletességéről

Az angol és francia nép azonban tovább harcol a győzelemig. A dél-norvégiai visszavonulás legjobb belátás szerint történt. Svéd közlés szerint Haakon norvég király Londonba érkezett kormánya néhány tagjával együtt

Londonból jelentik (Reuter-ügynökség). Sir John Simon angol kincstári kancellár a szabdelyű párt értekezletén beszédet mondott.

— Nyíltan el kell ismernünk, — mondotta a többi között, — a német katonai szervezet egészen kivételes tökéletességét. De ez nem akadályozza meg az angol és francia népet abban, hogy hívek maradjanak az elhatározásukhoz, hogy a győzelemig harcolnak. Bizonyos vagyok abban, hogy ha majd a közvélemény előtt részletesen feltárják a helyzetet, mindenki azon a véleményen lesz, a délnorvégiai visszavonulás a legjobb belátás szerint történt. Sohasem volt az angolok szokása lebecsülni az ellenséget. Ebben az esetben olyan hatalmas ellenféllel kellett szembenézni, mely a legvégsőkig felkészült a küzdelemre.

Stockholmból jelentik: Az Afton Bladet jelentése szerint a norvég király és a Nygardsvold-kormány néhány tagja Londonba érkezett, hogy Chamberlainnel és Churchilllel tanácskozzék. A lap azt is hozzátette, hogy Haakon király rövidesen vissza akar térni Norvégiába. A londoni svéd követség ezt a hírt megcáfolta.

Más hírek szerint Haakon király és a volt norvég kormány tagjai Svédországban tartózkodnak. A Nya Daglicht Allehanda szerint a svéd külügyminisztérium ezt a hírt megcáfolta.

A norvég főparancsnok is angol hadihajóra szállott az andalsnesi visszavonuláskor.

Londonból jelentik: Az angol hadügyminisztérium hivatalos közlést adott ki, melyben

cáfolja, hogy a norvég főparancsnokságot a szövetséges haderők parancsnoksága nem értesítette volna az andalsnesi visszavonuló hajóraszállítás elhatározásáról. A hivatalos közlés megállapítja, hogy erről a norvég főparancsnokság kellő időben értesítést kapott s maga a norvég főparancsnok is brit hadihajóra szállott.

Az angolok két ízben is bombázták egy dán repülőteret.

Londonból jelentik: Illetékes helyről származó értesülés szerint angol bombavető repülőgépek két ízben bombázták Rye dán repülőteret. A repülőterén husz ellenséges repülőgép állott. Az angol repülőgépek az ellenséges gépekre és a körülötte elterülő repülőterre dobták bombáikat. Két ellenséges repülőgép kigyullt. Egy lőszerraktár, vagy egy benzinraktár felrobbant. Ellenséges repülőgépek nem szálltak fel. A heves légharító tűz ellenére egy angol gép sem sérült meg. A második támadás hasonló körülmények között zajlott le, — fejezi be az angol jelentés.

Knut Hamsun világhírű norvég író kiáltványt intézett a norvég néphez a fegyverletétel érdekében.

Oslóból jelentik (Bucuresti lapok Rador-közlése): A Német Távírtati Iroda jelentése szerint Knut Hamsun, a híres norvég író, kiáltványt intézett a norvég néphez, amelyben többek között a következőket mondja: „Tétlenek voltatok, mikor az angolok brutálisan betörték a Jössing-öbölbe, megsértvén függetlenségün-

ket. Hasonlóképpen semmit sem tettek, mikor az angolok aknákat helyeztek el a norvég partok mentén, hogy így kiterjessék területükre a háborút. Mikor azonban a németek elfoglalták Norvégiát, hogy megakadályozzák a háborúnak országunkra való kiterjesztését, végre nekifogtak valaminek. Menekülő királyunk és magánkormányza kőre gyűltek.

A szövetségesek Namsost is feladták

A norvégiai hadosztályok tömegesen adják meg magukat és leszerelnek

Stockholmból jelentik (Bucuresti rádióközlés): Az *Afton Bladet* című lap értesülése szerint a szövetséges haderők feladták a namsosi frontot is és csapataik megkezdték hajórászállásukat. A behajózott szövetséges csapatokat a német légi erők bombázták, de csak jelentéktelen veszteségeket okoztak bennük. Egy angol torpedórombolót bombatalálat ért. Ugyanakkor Stockholmból érkezett jelentés szerint Narviknál kemény harcok folynak és a szövetségeseknek sikerült itt visszaszorítaniuk a németeket. Ugy látszik, a szövetségesek erősítésként várnak, hogy megerősödött indítsanak döntő támadást a város ellen.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda harctéri jelentése péntek este a következőket közölte:

— Az angoloknak Andalsnesből való hanyat-homlok menekülése után, mely gyorsaságban a szakértők várakozását is felülmulatta, Dél- és Kelet-Norvégiában a helyzet általában lecsönnesültnek mondható. Az angol miniszterelnök által sikeres hajórászállásnak mondott menekülés nem maradt hatás nélkül a norvégekre, akik levonták a természetes következtetést és letették a fegyvert. Ezzel az április elején elmenekült norvég kormány által mozgósított közép- és dél-norvégiai hadosztályok kikapcsolódtak a harcból és tömegesen megadják magukat. A leszerelést tervszerűen hajják végre. Csak egyes kisebb szétszórt norvég osztagok tanúsítanak még helyenként ellenállást. Ezekhez még nem jutott el a legutóbbi fejlemények híre. Stenkjártól északkeletre felderítő tevékenység folyik. A helyzet itt általában vál-

tozatlan. Az angolok a narviki körzetben fokozott harci tevékenységgel igyekeznek leplezni a nyugati Norvégiából való menekülés hatását. A német biztosított csapatok ellen végzett eredménytelen támadásokkal próbálták teret nyerni, de a harci tevékenység súlyát a norvég egységekre hártották. Angol hadihajók megkísérelték, hogy a szárazföldi csapatokat heves tüzérvetéssel eredménytelen kísérletet tette, hogy a csapat- és lőszerutánpótlást megakadályozzák. A német tengeri haderők tenger-alattjáró vadászata során két ellenséges tenger-alattjárót megsemmisítettek.

Rosdal, továbbá a Sogne és Nordmore fjord német kézen. — A leszerelő norvég katonákat a németek megkülönböztetett bánásmódban részesítik és nem vetik hadifogságba.

Stockholmból jelentik: A Stefani iroda jelentése szerint a német csapatok rendszeresen megszállják azokat a helyeket, amelyeket az angolok elhagytak. Rosdal, valamint a Sogne és Nordmore fjord német kézen van. A német parancsnokság utasítást adott, hogy megkülönböztetett bánásmódban részesítsék őket és ne tekintsék igazi hadifoglyoknak, ha kötelezik magukat, hogy nem harcolnak többé a németek ellen. *Milch* tábornok azon fáradozik, hogy megszervezze a norvég repülőtereket, hogy Norvégia néhány fontos pontja a nyugati hatalmak elleni legnagyobb légi támaszpont legyen.

Hatezer ifju német tiszt felavatása. Hitler kancellár beszélt a felavatottakhoz

Berlinből jelentik (Német Távirati Iroda): Hitler német birodalmi vezér és kancellár a haderő, a légi fegyvernem és az SS alakulatok hatezer ifju tisztje felavatásakor a Sport-palotában beszédet intézett. Beszédében a német nép léteért, vagy nemléteért folyó harcban végzendő feladatokat vázolta.

A Times írja, hogy Norvégia kísérleti terület volt a légi haderők számára.

Londonból jelentik (Bucuresti rádióközlés): A *Times* című angol lap a következőket írja a norvégiai eseményekkel kapcsolatban: Norvégia kísérleti terület volt a légi erők számára és eddig a szövetségesek légi ereje maradt alul. Nincs értelme, hogy elrejtsek a tényeket. Ez nem jelenti, hogy rossz osztályzatot adunk a legénységnek, a repülőgépek építésének vagy a jelenlegi parancsnokságnak. Légi téren Norvégiában nem sikerült elérni a helyi fölényt, mivel nem lehetett gyorsan megfelelő támaszpontokat kiépíteni és sem a francia, sem az angol repülőgépek nem voltak felkészülve arra, hogy nappal támaszpontjaiktól nagy távolságra működjenek erős fölényű ellenséggel szemben. Így a repülők nem tudták biztosítani a szövetséges csapatok zavartalan helyváltoztatását. Ebből nem kell arra következtetni, hogy a szövetségesek sohasem érhetik el Norvégiában a légi fölényt. A norvégiai hadjárat eddig egyetlen kiemelkedő eredménye annak a bizonyításnak, hogy az angol repülők éjszakai bombatámadásai rendkívül hatásosak voltak. Ezt az ellenség alaposan megérezte. A *Daily Telegraph* katonai levelezője hangsúlyozza: Miután nyilvánvaló lett, hogy a szövetséges haderő nem tudja kellő ideig visszatartani a németeket, az angol kormányt csak dicsérni lehet azért, hogy

gyorsan visszavonta a szövetséges csapatokat Andalsnesből. Nagy érdem, ha valaki gyorsan meg tudja változtatni terveit, amikor látja, hogy nincs kilátás a sikerre.

Budapesti Nemzetközi Vásár

április 26—május 6.

1500 kiállító. — 7 külföldi állam részvételével. — Nagyszabású vasipari, textilipari és építőanyagipari külön csoportok. — Divatrevü. — Építőanyag-társaság.

50 % utazási kedvezmény

Ervényes a MÁV vonalain: odautazásra IV. 26 — V. 6-ig, visszautazásra IV. 26 — V. 16-ig, a CFR vonalain a visszautazásra IV. 26 — V. 11-ig.

Magyar Vizum érvényes román egyéni utlevél és vásárigazolvány alapján a magyar királyi követség és a magyar királyi konzulátusok útján személyenként 2.50 P-ért beszerezhető.

Részletes felvilágosítások és vásárigazolvány kapható a

Románia Utazási Iroda és a Wagons-Lits-Cook iroda

összes fiókjainál és kirendeltségeinél, a magyar külképviseleti hatóságoknál és a vásár tb. képviselőinél. A vásárigazolvány ára 120 lei.

A „Vörös Kereszt” Oradeai Fiókjának húsvéti akciója

Több ízben megemlékeztünk arról, hogy a Biharmegyei és Nagyvárad Vöröskereszt az utóbbi hetekben lázas tevékenységet fejt ki, hogy a jelenlegi súlyos körülmények között az arra szorulóknak szenvedéseit enyhítse.

A fiók vezetőségének egyik utolsó ülésén, amelyen dr. Popovici Miklós nagyváradai görögkeleti román püspök elnököt, elhatározták, hogy a húsvéti ünnepek alkalmával, gyűjtőakciót indítanak, a határon kötelességüket teljesítő katonák megajándékozása érdekében.

A választmányban helyet foglaló hölgyek dr. Pop Romulusné, dr. Dumitreanu Zenóné, dr. Isaicu Lázárné, dr. Costa Romulusné, dr. Popovici Mihályné, Chirila Gusztávné, dr. Matei Jánosné, dr. Molnár Vilmosné és Vargháné Sulyok Ica vezetése alatt pár nap alatt annyi pénzt és anyagot gyűjtöttek össze, hogy 1250 katonára kapható húsvéti ajándékot, mely kalácsból, két húsvéti tojásból, 5-6 cigarettából, kevés kolbászból és kenyérből állott.

Ajándékot kaptak a katonakórházban ápolt összes katonák, valamint ezer a határon szolgálatot teljesítő katona.

Közöljük itt az adakozó egyletek és egyének névsorát, valamint az ajándék mennyiségét:

Román Nőegylet 2000 lei, Principele Mircea egylet 1200, Román Görögkeleti Nőegylet 1200, Román Görög Katolikus Egylet 600, Gyermekbarát Egyesület 500, Katolikus Nőegylet 500, Izraelita Fiuárvaház 500, Izraelita Nővédő Egylet 500, Lórántffy Zsuzsánna Nőegylet 500, özv. dr. Balláné 100, Spătaru ur 100, összesen 7700 lei. Ezenkívül természetben adakoztak: Petrica kapitány 2400 db cigarettát, Isaicu Ion 1200 db cigarettát, Wizo Egyesület 500 db cigarettát, Oze egyesület 500 db cigarettát, Teala egylet 500 db cigarettát, Evangélikus Nőegylet 20 csomag dohányt. E téren dr. Isaicu Lazar főorvos felesége fejtett ki fáradhatatlan munkát.

A Hegedüs Árpád malom egy zsák, a Ledkál és Stefánia malom két-két zsák lisztet adományozott.

A mézárások egyesülete dr. Hasas Sándor állategészségügyi főfelügyelő közbenjárására 15.80 kgr. kolbászt és 11.30 kg szalonnát küldött.

Tojást adtak a következők: A Vizo, Teala és Oze egyletek 750 tojást. A Mircea egylet és a Görögkeleti Román Nőegylet 400-400 tojást, a Görög Katolikus Román Nőegylet 200 db tojást adtak. Dr. Dumitreanu Zenóné és dr. Pop Romulusné közbenjárására bort adtak a következők:

Dr. Dumitreanu Zenó 13 liter, a Kék macska, a Palace vendéglő, Traian Horea Neagu 10-10 liter, a római katolikus püspökség 40 liter, dr. Farkas Adorján 20 liter, dr. Demetrovics Elck 9 liter.

A katonakórházban húsvét vasárnapján osztották szét az ajándékokat dr. Pop Romulusné, dr. Cadariu Elena, dr. Isaicu Lázárné, dr. Molnár Vilmosné, Vargháné Sulyok Ica, dr. Cadariu Emil pénzügyigazgató, a katonakórház orvoskarának jelenlétében, lélekemelő istentisztelet után, melyet Marin százados-esperees celebrált.

Eletbelépett a mezőgazdasági munkaszerződésekről szóló törvény

Csak hitelesített írásbeli szerződéssel lehet mezőgazdasági munkásokat alkalmazni

Cluj-Kolozsvárról jelentik A Hivatalos Lap április 24-iki száma közli ezt a nagyfontosságú törvényt, melynek hivatalos elvezetése tulajdonképpen a következőképpen hangzik: „A mezőgazdaság megszervezéséről és támogatásáról szóló törvény XI. részének módosítására vonatkozó törvény.”

A törvényt teljes részletességgel a „Jogi Kalauz” legközelebbi száma ismerteti. Az alábbiakban az új törvény bevezető részének általános intézkedéseit közöljük:

A mezőgazdaság megszervezéséről és támogatásáról szóló 1937. március 22-iki törvénynek most módosított XI. része a mezőgazdasági vállalkozások vezetésének, a mezőgazdaságban kötött egyezségek és a mezőgazdasági munka megszervezésének kérdésével foglalkozik.

A módosító törvény értelmében a mezőgazdasági vállalkozásokat vagy maguk a tulajdonosok, vagy bérlők vezetik, akár személyesen, akár alkalmazott személyzet útján. Ilyen alkalmazottak azonban csak román állampolgárok lehetnek.

Az állam, a jogi és erkölcsi személyek és intézmények mezőgazdasági vállalkozásainál alkalmazott vezető személyzet tagjainak, a többi követelemények mellett, mezőgazdasági szakiskola végbizonnyítványával is rendelkezniük kell.

Azoknak a jogait, akik a jelen törvény életbe léptekor már alkalmazásban vannak, tiszteletben tartják.

A jelen törvény hatálya a következő háromféle egyezményre és megállapodásra terjed ki:

a) azok az egyezmények, amelyek értelmében a mezőgazdasági területek tulajdonosai, vagy bérlői, pénzösszeg, vagy dízma ellenében bérleti megállapodást kötnek mezőgazdasági termelőkkel, a bérbeadott területnek szántó, kaszáló vagy legelő céljaira való felhasználása végett, olyképpen, hogy egy-egy bérlő családfő 15 hektárnál nagyobb területet nem vehet bérbe;

b) a napszámra, vagy mértékben kifejezett mezőgazdasági munkára szegődött ideiglenes mezőgazdasági munkások megállapodásai;

c) a hónapra, mezőgazdasági időnyvre, vagy évre leszerződött állandó mezőgazdasági munkások megállapodásai.

A munkások előbb említett egyezményei és megállapodásai csak írásban köthetők meg, a jelen törvény előírásainak betartásával s a munkásokat csak abban a községben és arra a munkára lehet felhasználni, ahova és amire elszegődtek. Kivételt képeznek a mezőgazdasági munkásokkal kötött napszámra, vagy meghatározott munkára szóló olyan megállapodások, amelyek a munka idején, vagy a munka megkezdését legfeljebb 30 nappal megelőzően jöttek létre s a szegődtetés, vagy a munkások lakhelyét képező községben, vagy a piacon, vagy abban a községben, ahol a munkát el kell végezni. Ilyen esetekben a szóbeli és olyan meg egyezések is érvényesek, amelyeket nem hivatalos formában kötöttek meg és csak a felek irtak alá.

A szerződések nem engedélyezhetők át másféleképpen, mint mindkét szerződő fél beleegyezésével, kivéve azt az esetet, ha a birtokos, vagy a bérlő meghal, amikor ezek örökösre szállnak át a szerződésből származó jogok.

Mezőgazdasági munkaszerződéseket csak a földművelésügyi minisztérium által megállapított minta szerinti szöveggel lehet megkötöni. Amíg ezek a hivatalos úrlapok forgalomba kerülnek, a jelenleg érvényben lévő szokások alkalmazandók.

A mezőgazdasági egyezményeket és munkaszerződéseket a polgármester hitelesíti, akit ebben a szerepben a községi jegyző, vagy titkár támogat.

Ha kollektív szerződésről van szó, ezekbe beleférhetnek a szomszédos községek lakosai is, ha lakhelyük községi jegyzőjétől igazolványt hoznak annak bizonyítására, hogy ugyanarra az időre nem kötöttek más munkaszerződést. Ezt az igazolványt annak a községnek a polgármesterénél (primar) kell bemutatni, ahol a kollektív szerződést hitelesítik.

A szerződés megkötésére a felek személyesen jelennek meg a községében. A birtokosok hitelesített meghatalmazással megbízást adhatnak képviselőikre. Ha a szerződő munkások nem jelentek meg mind a községében, csak a jelenlévők hozzá-

járulását veszik írásba, az alkalmaztató kérésére pedig 30 napi haladékot adnak a távollevőknek a jelentkezésére. A szerződést két példányban készítik: egyiket az alkalmaztató veszi át, a másikai a községében elkészített iratsomóban őrzik. A szerződésről hivatalból másolatot küldenek arra a községére, amelynek területén az alkalmazott lakik. A községi jegyző köteles ezekről a szerződésekről kivonatossan értesíteni az illetékes megyei mezőgazdasági kamarát is.

A polgári törvénykönyv intézkedésétől eltérően 16 évet meghaladó kiskorúak is köthetnek érvényes szerződést.

Az előbb említett szerződések és egyezmények, azon hivatalos másolatai s a velük kapcsolatban álló mindennemű kérések és beadványok mentesek a pénzügyi és repülő-bélyegilletékek, a részarányos illeték alól, beleértve a községi illetéket is.

Az ügyvédtörvény előírásaitól eltérően, ezeket a szerződéseket és egyezményeket a községi jegyzők és titkárok ingyenesen fogják elkészíteni és azok hitelesítéséhez nincs szükség jelenlétére.

A szerződések hitelesítésének eljárása és a belőlük származó perek ingyenesek.

A szerződésekből származó viták eldöntésére az a járásbíró illetékes, amelynek területén a szerződést végre kellett hajtani. A járásbíró első és utolsó fokon dönt, ellentmondási jog nélkül, felfolyamodási joggal a törvényezékhez.

A HABZÓ FOGPÉP

Ezeket a pereket sürgősen döntik el.

A megyei mezőgazdasági szervek gyakorlati alkalmazását s szükség esetén akár saját elhatározásukból, akár a felek felkérésére közbeléphetnek az esetleg támadt nézeteltérések elsimitása végett, a mezőgazdasági munkálatok jó előmenetelének szükségét tartva szem előtt.

Nézeteltérés esetén a felek megegyezhetnek abban, hogy a vitás kérdést a munkálat végrehajtásának helyén lévő község polgármestere, vagy a mezőgazdasági kamara igazgatója, vagy az illetékes mezőgazdasági hivatal főnökének eldöntésére bízzák. Az ilyen döntés végleges és a közönséges jogi eljárás szerint hajtható végre.

A német birodalmi biztos szemlelőjtja a trondhjemi körzetben

Angol hivatalos jelentés a trondhjemi kiűritésről. A norvég erők parancsnoka fegyverszünetet kért a németektől

Oslóból jelentik (Német Távirati Iroda): Terbowen, a megszállt norvég területek német birodalmi biztosja Milch vezérezredessel látogatást tett a trondhjemi körzetben. A birodalmi biztos alaposan megvizsgálta a trondhjemi repülőteret és a különféle katonai berendezéseket. Terbowen május elseje alkalmából Trondhjemben kétezer norvég munkás előtt beszédet mondott. Fejtegetéseit a hallgatók a legnagyobb érdeklődéssel fogadták.

Terbowen és Milch ezután a norvég hatóságok képviselőivel a trondhjemi körzetben tervezett munkálatokról megbeszélést folytattott, majd meglátogatott egy német kórházat. Milch vezérezredes a katonákhoz beszédet intézett. A birodalmi biztos szemlelőjtának befejezése után repülőgépen visszatért Oslóba.

Londonból jelentik: Az angol hadügyminisztérium közli: A szövetségesek narviki csapatait a péntekre virradó éjszaka hajózták be. A csapatok visszavonulása beletartozik abba a visszavonulási tervbe, mely Trondhjem egész környékének kiűritését célozza. A hadügyminisztérium közleménye megállapítja, hogy a csapatok behajózása teljes mértékben sikerült, veszteség nem volt. A narviki szakaszon előnyomuló szövetséges csapatok május elsején és másodikkán visszaverték a német ellentámadást. Az ellenség nagy veszteséget szenvedett. Sok foglyot ejtettek.

Oslóból jelentik (Reuter): Getey ezredes, a

Kitűnő új pneumatikus rendszerű orgona 4 változat és 2 kopula, nagyon jutányos áron eladó.

Timișoara, IV. Str. Bolintineanu 16
Kecskés Ferenc
orgona és harmonium készítő.

Trondhjemtől északra és délre elterülő körzet norvég erőinek parancsnoka napiparancsban közölte, hogy a németektől helyi fegyverszünetet kért. A napiparancs szerint a helyzet a szövetségesek visszavonulása után tarthatatlan és a jelen körülmények között harcolni annyit jelentene, mint céltalanul szerencsétlenséget idézni fel.

Francia katonai szakértő fejtegetése, hogy a szövetségesek norvégiai balsikere csak viszonylagos.

Párizsból jelentik: A szövetségesek norvégiai visszavonulásával kapcsolatban francia katonai szakértők hangoztatják, hogy ez a balsiker relatív. A „Matin”-ben Duval tábornok fejtegeti, hogy a szövetségesek urai maradtak Észak-Norvégiának és ezzel megnyerték a vasérc-csatát. A németek oldalszárnya bizonytalan lesz. Az igazi norvégiai csata csak most kezdődik. Másrészt a vizeken elért tengeri győzelem felszabadította a szövetséges flottát, aminek most különleges hatása van a Földközi-tengeren, de a legnagyobb eredmény az, hogy a határállomások, amelyeken át eddig Németországba a hadicsempészség történt, becsukódtak. Nincs csempészség többé Norvégián, sem Dánián, sem Svédországon keresztül. A blokádnak bejárult.

A norvég király nem menekült el országából, csak a norvég főparancsnokság és a vezérkar.

Stockholmból jelentik: A Norvég Távirati Iroda határozottan cáfolja azt a hírt, hogy Haakon király a norvég kormány több tagjával együtt elhagyta volna Norvégiát.

Londonból jelentik: Az angol hadügyminisztérium jelenti, hogy a norvég hadsereg főparancsnoksága és vezérkara ismeretlen utiránnyal egy angol hadihajóra szállt.

Churchill munkatársai STANLEY és HOARE a két legfontosabb hadiminiszter

Az angol kormány úgynevezett háborús kabinetjében mindjárt Churchill után következnek fontosságban és jelentőségben: Sir Oliver Stanley, a hadügyminiszteri tárca általános kérdéseit látja el, Sir Samuel Hoare pedig nemrég vette át a légügyi minisztérium vezetését. Mindkettőről, mikor mai posztjukra kinevezték őket, azt mondotta az angol köztudomány, hogy „elcsérelt emberek” lettek: tudni kell ugyanis, hogy Stanley előzőleg kereskedelmi miniszter volt, Hoare pedig — hogy mást ne említsünk, — külügyminisztere volt Angliának az olasz-abesszini háború idején s emlékeztető béketerve révén még bizonyára eléggé ismert közép-európai politikai körökben. Mindkettőn azonban olyan személyes jótulajdonosságokkal rendelkeznek, amelyek valamennyi posztján szükségesek. Stanley kitűnő szervező, Hoare pedig energikus és céltudatos ember: ez a képességük különösképpen alkalmassá tette őket vállalt feladatukra.

1. STANLEY

Olyan, mint egy kissé megöregedett etoni diák, friss, fiatalos, üde és könnyed, pedig már jóval túl van a negyven éven. A kontinensen nem túlságosan ismerős, valószínűleg lemaradna Churchilllel vagy Chamberlainnel szemben egy ismeretségi körkérésben. Képe, amikor Hoare-Belisha megbukott, rendre megjelent a lapokban, de valószínűleg csak kevesen figyelték meg kissé előrehajló alakját, hanyag tartását, friss és fiatalos profilját, amint vastag pápaszeme mögül mosolygósan tekint a világra. Fiatal német professzornak vélnéd, aki most jött ki az egyetemről. Fején semmi különös ismertetőjel, szőke haja füsán hátrafésülve, orra rendes, szája normális... Nála az ember jellegzetes és érdekes. Nagybritánia egyik legregibb és leggazdagabb főnemesi családjának a sarja. Híres kitűnő gazdasági és kereskedelmi tudásáról, szociális érzületéről és modern gondolkodásáról. Apja a nevezetes lord Derby, aki sokáig irányító tényezője volt az angol külpolitikának, mint párizsi angol nagykövet.

Az új Stanley a legkitűnőbb nevelést kapta. Etanban tanult, Anglia legelőkelőbb középiskolájában, majd Oxfordban látogatott néhány szemesztert, azután bevonult, mert kitört a világháború. Mint őrnagy szerelt le, azután újból nekifeküdt tanulmányainak és rövidesen ügyvédi oklevelet szerzett. Nem sokáig tevékenykedett azonban ezen a téren, mert a kereskedelmi és gazdasági kérdések jobban érdekelték, mint a perek és más jogi ügyek. Tagja lett több vállalat vezetőségének, dolgozott a tőzsdén és s csakhamar keresett szakértője lett ezeknek a kérdéseknek.

Természetesen a politika is érdekelte mindig, kapcsolatait a politikai élettel mindig élénkek voltak. A huszas évek közepén konzervatív párti programmal megválasztották képviselőnek s attól kezdve igen termékeny tagja volt a kormánypártnak. A harmincas évek elején államtitkár, majd kereskedelmi miniszter lett. Chamberlain, amikor Baldwin örökébe lépett, őt is átvette a többi miniszterrel. Sok fontos törvényjavaslatot nyújtott be. Különösképpen nagyra értékelték mindig szervező erejét és fiatalos lendületét, a munkában. Sokat utazott egyébként, világlátott ember. A hadügyminiszterség régi álma volt. Amióta miniszter, harcias beszédeként hallani tőle, de nem titkolja el a nehézségeket. „Ez a háború — mondotta egyik februári beszédében — nem futballmérkőzés, hanem életre-halálra szóló párbaj.”

2. HOARE

Elegáns, könnyed és rugalmas alakja először a külügyminisztérium élén vonta magára a világ figyelmét. Akkor volt ez, amikor Olaszország az abesszini háborúra készült s Angliában két áramlat küzdött egymással: hagy-

ják-e Olaszországot szabadon futni ebben a küzdelemben, vagy pedig Anglia akadályozza meg minden eszközzel az olasz győzelmet. Anglia eleinte az előbbi tétis felé hajlott, de azután Eden népszövetségi miniszter s előbb mint külügyi államtitkár agilis befolyására a másik felfogás felé hajlott el. Sir Samuel Hoare volt ekkor Anglia külügyminisztere. Olaszország már diadalmasan haladt előre Abessziniában, mikor Laval francia miniszterelnök közbejött. Hoare egy tervet készített, amelynek az volt a lényege, hogy Olaszország megtartja az elfoglalt fél Abessziniát s a népus is országa másik felét. Hoare az olasz álláspontot támogatta s ellene volt azoknak, akik, mint Eden is, éles olaszellenes lépéseket akartak. Sokkal nagyobb előrelátással nézett a jövőbe, mint miniszter társai s jól vélte, hogy a szankciókkal a német vonalra úzik Olaszországot, pedig Strésa még nem volt olyan messze. A három hatalom ott nemrég még egy tömbnek számított.

Hoare tervét megtorpedózták, időelőtt nyilvánosságra jutott és Hoarenak mennie kellett. A Chamberlain-kormányban ismét szerephez jutott, sokáig viselt különböző közömbös tárcákat, míg most meglepetésszerűen rábízták a légügyi miniszterséget. Kevesen tudják, hogy

Hoare egyizben — de már nagyon régen betöltötte ezt a tárcát, még 1926-ban; akkor azonban terveit és elgondolásait nem szivelték, nem fogadták meg, ezért hamarosan lemondott tárcájáról. Bizonyos, hogy a huszas évek derekán nem is volt könnyű feladat a légügyi miniszterség, amikor Anglia leszerelésről álmodott és éveken át csak az volt a vágya, hogy elérje Európa lefegyverzését. Elsőnek ő hajította végre ezt a műveletet a legyőzött országok után s ezért is került annakidején olyan különös helyzetbe a továbbra is fegyverkező Franciaországgal szemben. A helyzet most radikálisan más, most olyan hévvel és lendülettel van szükség új és új repülőgépgyárak létesítésére s az egész légi fegyverkezés meggyorsítására, hogy a régebbi minisztert menesztették és Sir Samuel Hoare-ral töltötték be sűrűsösen a helyét.

A snájdig, kisportolt, derűs és nyugodt angol miniszter ma hatvanestendős, de alig látszik többnek 50—52-nél. Kilencizben volt miniszter. Kis termetű, de izmos és erélyes ember, eleganciája, frissesége, nevetése, mint egy húszéves fiatalemberé. Egy bankár fia, a nagyapja is az volt, iskoláit ő is Oxfordban végezte, klasszikus tanulmányokat végzett, különösen érdekelték az ókori és közéleti studiumok. Nagyszerű nyelvkészség, egész sereg nyelven beszél, ügyes politikus, derűs és egyensúlyozott természet. Fiatalságát és rugalmasságát minden bizonnyal a sport tartotta meg: elnöke az angliai tenisz-szövetségnek, ómagya is kitűnő játékos, amellettt korcsolyabajnok, fáradhatatlan táncos és remek vadász. Sokat utazott a világban, jól ismeri a Balkánt, Oroszországot, ahol 1916-ban hosszú hónapokat töltött.

Csiszár Béla.

Kishirek az Egyház életéből

Pápai áldás a rádió keresztül.

Vatikánvárosból. Már hírt adtunk arról, hogy a Szentatya „urbi et orbi” áldását rádió keresztül is lehet fogadni és a vele járó teljes búcsút is el lehet nyerni. A búcsúban eddig csak a jelenlevők részesültek. A legutóbbi húsvéti pápai áldás alkalmával már kis is hirdették a rádió keresztül fogadott áldás és búcsú érvényességét ezekkel a szavakkal: „is quoque, qui vocem ipsius benedictis ope radiophonica pie perceperunt — azok is, akik az áldásosztó hangját rádió keresztül ájtatosan hallgatják.” Az Osservatore Romano szerint az ájtatosság azt jelenti, hogy az áldás szavait illő komolysággal, megfelelő környezetben és a szertartásnak megfelelő lelkiállattal kell fogadni.

Kilencven éves a legidősebb bíboros.

Vatikánvárosból. Granito Di Belmonte, a bíborosok testületének legidősebb tagja, április 10-én töltötte be kilencvenedik életévét. 1879-ben szentelték pappá. A pápai diplomáciában teljesített szolgálatot. Előbb brüsszeli, majd bécsi nuncius volt. 1911 óta bíboros.

Nizzában lesz a háború utáni első Eucharisztikus Világkongresszus.

Vatikánvárosból. Közöltük már, hogy az 1940-re tervezett nizzai XXXV-ik Eucharisztikus Világkongresszust a háború miatt bizonytalan időre elhalasztották. A kongresszusok állandó bizottsága a pápa jóváhagyásával most úgy döntött, hogy a háború utáni első kongresszust Nizzában fogják megtartani, azért ennek különös jelentősége lesz.

Adományok a Szentatya számára.

Belgiumból. A belga püspöki kar védnöksége alatt mozgalmat indítottak Belgiumban, amely adományokat gyűjt a Szentatya számára. Az

adakozók között első helyen szerepel a belga katolikus újságírók szövetsége. A mozgalom nagy siker reményében indult meg és már is várakozáson felüli eredményeket könyvelhet el. Az adományokat arra szánták, hogy abból a Szentatya európai inszges országokat támogasson. A mozgalom a Szentatya iránti hűségnek és a béke érdekében végzett fáradozásaiiban vetett bizalomnak a kifejezője.

Az Egyház újabb térhódítása.

Floridából (Egyesült Államok). Az Egyesült Államok déli államaiban volt eddig a legnagyobb ellenszenv a katolicizmus irányában. Floridában volt eddig az egyházellenes szervezetek központja. A helyzet most kedvezően kezd alakulni. A floridai püspök heti folyóiratot indított, amely nagy befolyással van a egész közvéleményre. A folyóirat egyik száma rámutat arra, hogy történelmileg Floridában alakult meg az első északamerikai püspökség.

Német hithirdetők száma a volt német gyarmatokon.

Aachenből. A hithirdető társulatokhoz és szerzetesrendekhez intézett körkérdeés alapján most alapította meg az aacheni német missziós központ a volt német gyarmatokon működő német nemzeti-szerű hithirdetők számát. Eszerint 531 szerzetespap, 367 testvér (hitoktatók, tanítók, betegápolók), 668 nővér, 5 orvos és egy kisegítő, összesen 1572 személy működik a volt gyarmatok területén.

Katolikus újságírók gyűlése Budapesten.

A magyarországi katolikus újságírók „Pázmány-egyesülete” most tartotta Budapesten rendes évi közgyűlését Serédi hercegprímás és a nuncius jelenlétében. Az ünnepi beszédet Czupik Gyula veszprémi püspök és Kállay Miklós szerkesztő mondták.

KÉSZÜLJÖN

hangulatos, vidám alduvai társasutazásunkra
Herkules-fürdő — Adakaleh — Kazánszoros — Orsova
1940 május 10—11—12

ROMANIA/REVESZ
menetjegyiroda
Oradea, Bul. Reg. Ferd. 4
Telefon 12—52

Az Isten arca

Írta: Bangha Béla S. J.

Isten szépségének és jóságának ihletett énekese, Páter Bangha, most már halott. Isten szépségét és jóságát kereste mindig: az élettelen világban csak úgy, mint a lelkében. Amikor a lelkeken zsarnokoskodó gonosszal harcolt, akkor is a bennük elcsufított Isten-arcot akarta tisztára mosni.

Isten szépséges arca volt lelkének nagy szerelme. Szabad azt hinnünk, hogy ami után annyira vágyott, most színről-színre látja.

A következőkben közöljük a nagy halott egyik nagyon szép írását Isten arcának szépségéről. (Szerk.)

Az arcodat keresem Uram! Vívódom érte s pörbe szeretnék szállni veled, hogy nem mutatód. Milliók beszélnek rólad, ezer meg ezer bölcs kutatja képed; csodás könyvek, szentelt írások, mennyből szállt levelek, próféták, szibillák égbemeredt ujjai rajzolgatják élel, Világszínész, a te öröktől elfátyolozott arcod haloványan áttörő vonásait. A te küldötted és a te valóságod: Jézus, már villámugarakkal világította meg nekünk az örök fátylak titkát, lebbentette el egy-egy pillanatra a leplet arcod varázslatos csodái előtt. Oly élénken állsz azóta előttünk, hogy mindenki úgy érzi, ismer téged; az anyóka és a gyermek úgy beszél hozzád, mintha látta: úgy cseveg rólad, úgy imádkozik hozzád, mintha ujjával elérne. Oly közel vagy mindnyájunkhoz, hogy szinte az arcunkon érezzük égő lehelletedet, közelségednek csodálatos, végtelen, perzselő melegét. És mégis Uram, mily fájón mesze vagy! A vonásaid oly világosak, szépek, égők, lobogók, de jaj! csak — vonások. Látjuk őket, de egyeztetni nem tudjuk; lenyűgözön, megkapón, elbűvölő határozottsággal rajzolónak a szemünk elé s egységes képpé mégsem bírjuk olvasztani őket! Te, akitől eredünk, te, akizhez megyünk, te, akiben élünk, mozgunk és vagyunk — mindig újra elsiklasz előttünk; végtelenség kéklő magasaiha tűnsz, titokká légiesülsz, talány maradsz! Sokszor kinzó, gyótró, nyugtalanító talány!

Te, aki oly közel vagy mindegyikhez, miért vagy tőlünk mégis oly távol?

Azt mondd meg Uram, mindeneklőtt: mi vagy te inkább: jó-e vagy szigorú? Elragadó vagy rettetes? Szép vagy félelmetes? Atya vagy bírő? Üdvözítő vagy megtorló? Irgalmas vagy igazságos? A mennyország-e a te igazi alkotásod vagy a pokol? Hol vagy te igazabban te: a betlehemi jászolban vagy a bírói trónon? A keresztfán avagy a végítéleten? Amikor a kisdedeket öleled magadhoz, vagy amikor a farizeusokra szórsz szörnyű, borzalmas átkokat? Amikor a megtérő bűnöst édesgeted, vagy mikor a kárhózat tüzéről beszélsz? Amikor a napsugár csókjába borítod az erdőt s a mezőt, vagy amikor haragvó szélvész paripáján száguld félelmetes lehelleted végig az Alföldön, végig a szirtéken, végig a tengereken?

Ha magam elé fektetem az Írásokat, ha evangéliumodat lapozom, ha belemélyedek Betlehem, Názáret s Golgota titkaiba, ha a Szent Szív képe előtt állok, verőfényként hull a lelkembe a bizonyosság, hogy te az vagy, aminek a szeretet apostola nevez: a Szeretet. „Isten a szeretet.” Filozófiailag nem is értem meg a világot másképp, mint ebből a szemszögből. Minek teremtettél volna, ha nem szeretetből? Ha nem kiömlő, túlesorduló, pazar jóságból? Te, aki magadban elég gazdag vagy s elég boldog, hogy ne szorulj rá senki társaságára, úgyhogy millió embernek és angyalnak (s ha van még másfajta érző lény a mindenségben, hát annak) millió évekig tartó dicsőítése, imádata s szeretete semmit, éppenséggel semmit sem adhat hozzá a gazdagságodhoz s boldogságodhoz: miért teremtettél volna, ha nem azért, hogy adj? Hogy boldogságodat másokkal is megoszod, hogy kincseid birtokába másokat is bevezess; hogy legyen, akire, mint az apa a gyermekére, ráöntöd és ráborítod ki-mondhatatlan szépséged s gazdagságod egész kincs-hegyeit? Csak így van értelme az univerzumnak. Ez a világ egy csók: a Teremtő csókja; ez a világ egy ölelés: a Teremtő ölelése; ez a világ egy szikrázása, ragyogása, tükröződése, kiömlése, gát-zakadása az Isten bőkezűségének. Ahogy a fiatal apa vagy anya örül a gyermekének; örül, ha a karácsonyfa alatt összecsapkodja kis kezét, s ugrál és sikongat a csilingelő káprázat örömeiben, az édeseségek, a játékszerek, a pásztorok és birkák között s az apa és anya szívében a boldog büszkeség

méze ömlik szét, hogy ő tehetette boldoggá azt az édes kis gyermeket: úgy mosolygysz te és örülsz és vígadsz, Uram, a te végtelenségben, hogy egy nagy, milliószerű világot teremtettél és millió és százmillió élőlény örül és ragpog a te adományaid karácsonyfái fényességében...

Ennek a világnak nem kellene olyan szépek lenni, mint aminő. A föld megteremhetné a szükséges tápláló anyagot anélkül, hogy smaragdzöld rét és ezerszínű illatos virág és százlombú erdő borítaná, amelynek minden gallya, szirma, bimbója külön csoda és külön gyönyörűség. Vajjon a hegyek grandiózus pompája nélkül, a nap, a hold, a csillagok kimeríthetetlen poézise nélkül Isten nem teremthetett volna földet? Miért oly szép a világ? Miért nem csak bő és gazdag, mint egy raktár és hasznos és unalmas, mint egy gyár? Miért oly szép az ember? Teste? Lelke? Miért van annyi háj néha csak egy mozdulatban is, miért annyi kellem csak egy vonalban is, egy színben, a szem egy villanásá-

ban, az arc egyetlen játékában? Miért vagyunk betegek sokszor a vágnak, a szerelemnek, a barátság-nak? Miért részegek az emberi nagyságnak, karakternek, hősiességnek, anyai szeretetnek, hitvesi hűségnek, lovagi vitézségnek? Az az Isten, aki nemcsak kenyeret adott, hanem a kenyér mellé mézet is s a méz mellé virágot, s a virág mellé mosolyt s a mosoly mellé szívet és sok-sok meleget, vonzalmat, lángadozást és kielégülést: ez az Isten csakugyan nem teremthetett másért, hanem mert szeretett.

Szeretett mindenkit s mindent. „Semmitsem gyűlölök azokból, amiket alkottál.” Szeretii nemcsak az angyalt, hanem az embert is. Nemcsak az anyagi embert, hanem a nyomorultat is, a bűnöst is. A szegényt, a cigányt, a kaffert is, a leprást és főleg a lélek leprásait. Az evangélium tele van ennek a hangoztatásával. Nem az igazakat jött megváltani, hanem a bűnösöket. Ugy szerette Isten a világot, hogy megszültet Fiát adá, hogy minden, ki benne hiszen, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Igen, hát itt van. Nem is kell keresni tovább. Jézus mondja, maga az Isten. S a tékozió fiú példabeszédében oly megragadó fotográfiáját adja Istennek, önmagának, mint megbocsátó, mindenem irgalmazó atyának, hogy könnyelárad a szemünk: ha megértő szívvel olvassuk.

Hát akkor van probléma többé?

ROMAI LEVEL:

NATALE DI ROMA

— ROMA KARACSONYA, ROMA SZULETESE —

Miután Rémus elsőnek ugrotta át a fatális jalt, Romulus megölte öccsét — és megalapította Rómát. Testvér-vérrel építette fel, testvérgyilkossággal alapította meg. Így van ez megírva Róma krónikájában.

Április 21. E napon ünnepli Róma születését, innen kapta nevét a mai nap: Róma karácsonya.

Zászlódszben a város, ünneplőben az emberek. Tavasz verőfény, római meleg, a nyitott ablakon kiömlő a sok templomi ének, beszédek, indulók, ének és ének minden rádióból. Az utcán balillák vonulnak fel dobszóval, fiatal fasiszták trombitával, katonák dallal, közel s a távolból csak zene és jókedv hangzik. Minden üzlet zárva, még a pék is. Csak a kávéházak, trafikok, cukrászdák tarthatnak ma nyitva. Felemelő ez és szép: egy nap az évből, midőn mindenki pihen és ünnepel. Piac sincs, mindent az előző napon kellett összevásárolni mára. Az ember úgy érzi ma, hogy valóban és nem igazhúzó pária. Megáll egy napra a munka, a vásár, veszekedések és bosszúságok, pénzforgalom és kufárkodás, — ma ünnep van. Róma születése, oly ünnep, amilyen nincs több egész évben!

Hivatal sincs, iskola sincs, mindenki felszabadul, gyermek és felnőtt egyaránt.

Róma megalapítása óta hány országot alapítottak, hány nagyszerű alapkövet tettek le? Mégis hol ünnepelnek így? ... Sehhol... Így csak Róma,

a világ feje ünnepel, őt utól nem éri semmi és senki...

Ezen a napon eszembe jut december huszonötödike. Róma születése helyett Krisztus születése. Gyilkosság és vér helyett béke és szeretet. Versengés helyett megbocsátás. Egy város alapítása helyett az igaz vallás megalapítása, egy város alapköve helyett az istálló jászola, az első római király megjelenése helyett a Királyok Királyának érkezése...

És itt karácsonykor van piac és nyitva vannak az élelmiszerüzletek, húst vehetünk és a szuszter is kalapál, ha akar. Láttam kőművest is menni messzes ruhában és a borbélyt dolgozni, — mint bármely más napon. Teherautót is láttam árut cipelni és nem szót a zene, — csak a templomban.

Lehetsége ez? A pápa országában, a Vatikán árnyékában ilyen a két különböző karácsony?

Sajnos, ilyen. Nem hittem én sem, de láttam és ilyen, ahogy leírtam: karácsony e g y ü n n e p — és Róma karácsonya a z ü n n e p. Az örök kontraszt ez a két karácsony.

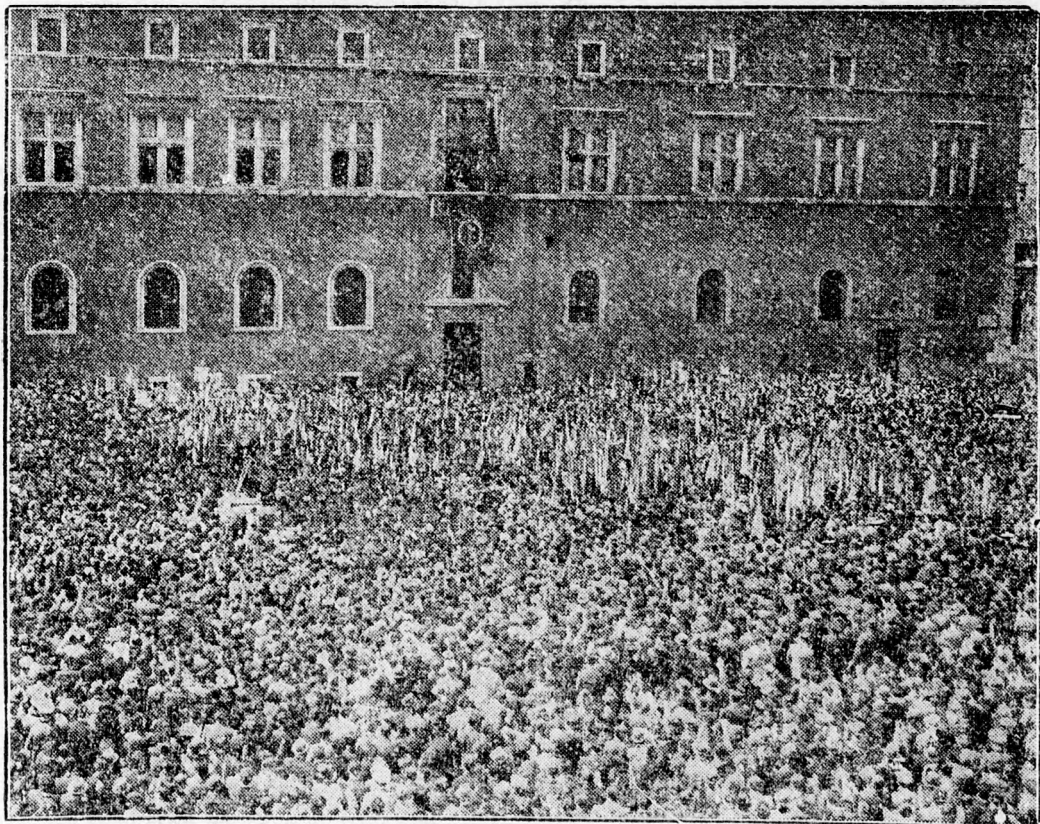
„Béke legyen a jó akaratú embereknek” — hirdeti a karácsonyi angyal.

Zsúfoltan telt a Piazza Venezia, éljenzés és taps között kilép a Duce és mennydörögve kiadja a jelszót április 21-én:

Lavoro e armi! Munka és fegyverkezés!

Örök kontraszt a két karácsony között...

HELTAINÉ, SZENEK OLGA

Róma fennállásának 2692-ik évfordulóján Mussolini nagy beszédet mondott a Palazzo Venezia erkélyéről az ünneplő tömeg előtt.

Eröss József:

Közöttünk járt...

— Mailáth püspök a székely pap szívében —

Az olvasók közül sokan ismerik a néhány év előtt elhunyt történetét: Eröss Józsefet, a Magyar Lapok hasábjain nemrég Siculus irt róla megható megemlékezést. Eröss József megírta a „Székelyek történetét” (1913) s ki akarta dolgozni Erdély vallástörténetét, de a közbejött világháború megakadályozta munkájában. Értékes kéziratának egy része megmaradt. Ezt a befejezetlen postumus jegyzetet is iratai közt találtuk.

Bárhon jár, megjelenése ugyanazt a mély hatást kelti. Arcán, szemében fiatalos életerő, vagy öröm (vigor), mit mikor fiatalon Erdély földjére lépett. Semmi pőz, semmi mesterkélttség érintkezésében. Pedig ünnep az ő megjelenése mindenütt. Mint apostol jár-kél évtizedek óta közöttünk, mégsem vált megszokottá, vagy unalmassá. Valami varázslat van egyéniségében, mellyel magához vonzza, jobbá teszi a lelkeket. Meg tudta nyerni minden jó ember tiszteletét, még a más vallásúakét is.

Az életpályája

Székelyi Mailáth Gusztáv Károly született Bakóczán (Baranya m.) 1864 szeptember 24-én. Mailáth György országbíró, a főrendiház elnöke és Prandau Hillebrand Stefánia bárónő fia. Középiskoláit a szülői háznál Döbrössy Aajos paptanár vezetésével végezte végzettségig. A jogi pályára készült. A straseburgi egyetemre be is iratkozott, de atyjának tragikus halála (1883 november 29.) után az egyházi rendbe lépett. 1885 október 3-án testvéreivel együtt grófi rangra emeltetett. A hitudományokat a bécsi Pazmaneumban végezte, hol a szentéletű Lollok József rektor, ki később szerzetbe lépett, mély hatást tett rá. 1887 október 7-én felszenteltetvén, az esztergomi papnevelőben tanulmányi felügyelő lett s Prohászka Ottokár lelki igazgatóval, valamint Fischer-Colbric később kassai püspökkel együtt dolgoztak a kispapok nevelésén. 1895-ben a hercegprímás kinevezte a komáromi plébánia h. lelkészévé, mely állásában új elemi iskolát építtetett s megalapította a katolikus legényegyesületet. Lelkipásztorokodása második évében 1897 január 23-án segédpüspökké nevezték ki utódlási joggal az elagott Lönhart Ferenc erdélyi püspök mellé s május 1-én püspökké szenteltetvén a budavári Mátyás-templomban, Gyulafehérvárra jött. Még ugyanazon évben, június 28-án, meghalván Lönhart, végleg püspöki jogába lépett.

Kezdetben sokat emlegették, hogy főúri család sarja s nagyon fiatal s nem érdem, hanem születés és összeköttetései emelték a püspöki székbe. De alig ismerte meg Erdély katolikus népe az új főpásztorát (pedig elég hamar ismerte meg), tüstént megszerette, mert egy igazi apostoli lelkületű, páratlan jószívű lelkipásztor ismert meg benne. Mint pap és főpásztor kegyelmi életét él, melynek eszménye a szentség. Amikor azonban ezen szentségi eszményt magában megvalósítani törekszik, nem erőszakolja azt másokra. Innen van, hogy csak tisztelői s bámulói vannak, de ellenségei nincsenek.

Leiki arcképe

Ugy fizikai, mint lelki arcképe: szíve, szelíme, tulajdonságai, arcvonásai, jelleme, lelke vonzóvá tették a Püspököt. Középtermetű, nemes alakja volt. Teste sem kövér, sem sovány, járásakelése gyors és biztos. Arca szabályos. E külső alatt előkelő lélek élt, érzékeny szív dobogott a kötelesség, a becsület és az erkölcsi tisztaság mély érzetével. A szív minden jótulajdonsággal fel vala ruházva: született egyszerűség, szerénység, hűség, szóval minden, mi egy embert rokonszenvenessé tehet, csak a bűn, a véték nem.

Élete az igazi ember és pap dicsőítő himnusz volt.

Nyugodt, higgadt megfontolás jellemezte; sok írádság és gyorsaság a kivételben. Mindenütt a kegyelmi életet ápolta. Szünetelt volt a gyónatás. Ebben Esterházy Károly Mária Terézia-korabeli egr püspökhöz hasonlítható. Ez is órákon át gyónatott, magáról megfedekezett, papjait magához vette és oktatta.

A hitélet fellendülésében a püspök érdemei elvitathatatlanok. Szemmel látható volt a fellendülés, mely Erdélybe érkezése után rögtön megindult s főpásztori működése alatt állandóan fokozódott.

Megkapó szépek voltak az ő rövid, de mátyás-geges meggyőződéstől és szeretettől áthatott exhortációi. Azokban semmi pőz, semmi alpáthosz, semmi mesterkélttség. Őszinte szívből fakadó szavak szívhez szólnak. Amint szólni kezdett ráfigyelt az egész ember: szeme, szíve, lelke. Egy láthatatlan kapcsolat jött létre szónok és hallgatóság között.

Mária-ünnep Kolozsvárt

1899 őszén az erdélyi katolicizmusnak kettős ünnepe volt. A kolozsvári egyetemi templom neves Mária-kegyképének kétszáz esztendő jubileuma és a Lipót-féle pótdiploma évfordulója. Utóbbinak is nagy történeti jelentősége van Erdély vallás-erkölcsi életében. Az 1699-i Mikes-féle öt pont, vagyis a Lipót-féle pótdiploma új korszakot jelent

Az ifjúság püspöke

A Püspök rendkívül sokat időzött Kolozsvárt az egyetemi ifjúság kedvéért. Lelkigyakorlatokat, összejöveteleket tartott számukra. Prokászkat és más jeles férfiakat hívott meg hozzájuk. A középiskolásokkal is rendkívül sokat foglalkozott, állandóan látogatta a gimnáziumokat, stb. Különösen a gyulafehérvári és a csíkszeredai főgimnázium ügyét viselte szívében.

Püspökségének első éveiben volt a gyulafehérvári gimnázium új épületének felszentelése. Pál referens kérte fel a püspököt a szentelésre. Előbb kívül szentelte meg az épületet, majd a VIII. osztályba ment, ott a feszületet megszentelvén felhelyezte a falra s megszentelte az osztályt. Az egyes termeket Steinicer és Gergely kanonokok szentelték fel. Azután mindenki résztvett a körmeneten és a püspöki nagymisén. Mise után fél tizenkettőkor ünnepély volt, melyen a miniszterium és a megye is képviseltette magát. Az ünnepély kiemelkedő pontja volt a Püspök úr beszéde, melyben keresetlen szavakkal, nagy közvetlenséggel szólott az ifjúsághoz, tanárokhöz arról, hogy az új épület mennyi mindenre tanít mennyi hállára kötelez. A tanároknak a jó példaadást kötö szívére.

Minden nagyítás nélkül el kell ismernünk, hogy azok szállóigének — kié az ifjúság, azé a jövő — értelmét senki sem fogta fel jobban, mint Mailáth püspök. Négy évtizedes főpásztori működésében minden eszközt megragadott, hogy az ifjúságban a vallás-erkölcsi életet gyarapítsa, nevelje.

Országos szereplések

Az országos katolikus a nagygyűléseken is fontos szerepet töltött be a püspök. Mint résztvevő tapasztaltam, hogy világi részről Zichy Nándor, egyházi részről Mailáth püspöknek volt a közvélemény legünnepeltebb hőse. Mindkettőt neve, amant múltja, tudománya s feddhetetlen jelleme, ezt lángbuzgalma s nagy szeretete teszik a katolikus magyarság jobbjai élére.

A parlamentben is leghathatósabbban a Püspök védte a katolikus érdekeket. Erre egy példa a híres „Kanzelparagraf” vitája. A néppártból Molnár, Zichy és Rakovszky ügyesen beszéltek ellene, a kormány álláspontját nagy beszéddel Szilágyi védte. A püspökök is konferenciát tartottak ez ügyben. A „Nemzet” szerint az ellenzékét Mailáth

az erdélyi katolikus életben, mit Szilágyi azon megjegyzése is bizonyít, hogy ezzel lett Erdély is Regnum Marianum.

A jubileumi ünnepséges jelen voltak: Schlauch bíboros, Bubits kassai, Meszlényi szatmári, Steiner székesfehérvári és Wolafka c. püspökök. Ez utóbbi három napon át szentbeszédet tartott. Az ünnepély fényes volt. Ehez fogható Mária-ünnep talán nem volt soha az Egyházmegyében.

A Püspök itt is, Csíksomlyón is állandóan szorgalmazta a Mária-tiszteletet. A kolozsvári ünnepségekkel kapcsolatosan is így ír körlevelében: „A folyó évben lesz a Boldogságos Szűz kolozsvári kegyképének kétszázados jubileuma. Figyelmeztetések már most a híveiteket a minket erdélyieket közlő érdeklő eseményre, hogy a Kolozsvárt tartandó ünnepélyes körmeneten a vidékről is többen részt vehessenek. Kívánatos, hogy a csíksomlyói búcsújárásan is minél számosabban és minél buzgóbban vegyenek részt.”

A kolozsvári Mária-ünnep bensőséges sikere is elsősorban a püspök érdeme. Valóban nagyon finom érzék, nagy lélek és nagy szív. Más talán fiasokót vallott volna a mai csodás nem hívó csuda világban. Szép hódolat volt ez a haldokló században, engesztelés nagy és ocsmány búneiért. Oh bár meghalna minden rossz e századdal! Tény, hogy nagyon sok a kelevény a társadalmon, nagyon sokan ismerik, de talán akik el akarják távolítani igen jók, nincs merni tudó szívük, mondhatni félnek. Segíts, Istenem, hogy a jót belássuk s a jobbot mindig többre becsüljük.

püspök és Zichy vezették. A Püspök volt az, aki eljárt a főurakhoz, együttes működésre bírta a püspökökkel. Maga a Püspök is részt vett a részletes vitában. Beszéde nagy port vert fel. Az „Alkotmány” szerint hitvalló fellépés volt. A „Budapesti Hírlap” szerint a Püspök elegáns szónok, organuma gyönyörű, tüzelteljes, rapszodikus, okoskodásának menete merész és meglepő. A „Magyar Újság” szerint németes kiejtéssel beszélt a pápaszemes, merev megartatású fiatal püspök. A „Pesti Hírlap” pedig ezt írta: A hitbuzgóság hevéből áthatott új planéta megjelent az Egyház egén, a vallási szenvedélyek küzdő korára emlékeztető tagadhatatlanul szép előadásának hevébe a középkor máglyáinak tüze vegyült.

Ez utóbbi sorok is elárulják, miszerint a vallástalan körök, szabadkőműves páholyok nagy idegenkedéssel, sőt ellenségeskedéssel nézték a Püspök működését. Már 1901-ben az „Újság”, a „Magyar Hírlap” és más lapok éles támadásokat kezdtek a Püspök ellen. Támadásuk főcái voltak: a Püspök másvallásúakat a katolikus híre térít s ezzel megbontja a „vallászsabadságot”, az iskolákat mindenütt vallásos neveléssel tölti meg s új iskolákat épít, melyek nem állami iskolák, hanem kimondottan katolikus iskolák. Sőt még abba is beleszóltak a szabadkőműves és protestáns lapok, hogy a Püspök megrendszabályozza a papokat, nem engedí civillekkel mulatni és színházba járni. A „Magyar Szó” egyik ízléstelen cikke azt is kifogásolta, hogy a kispapokat szigorúan neveli. Így akarták saját munkatársait elidegeníteni a Püspöktől, de a komoly lelkeknek nem érhetek el ercdményt. Még az igazgatótanácsban is akadt olyan, aki erősen támadta a püspököt, hogy miért akadályozza a népiszkolák államosítását. A püspök ilyenkor mindig rámutatott egyedüli indítékára: a vallási szempontra. Papjait pedig felszólította, hogy a katolikus sajtóban ismertessék az Egyház örök és változhatatlan álláspontját a nevelést illetően. A „Köznevelődés” 1901. évfolyamában megjelent ily tárgyú írásokat a Püspök inspirálta.

Pertransiit beneficiendo

Emlékszem, egyik nagy státus-beszédében (1901 október 23-án) milyen élénk szavakkal esetezte a székely nép nyomorát és vallás-erkölcsi javítását tűzte ki életcélul, lelki kereszties hadat hirdetett.

Ez volt egész élete: lelki kereszties hadjárat a szeretet, a jóság, a megbocsátás, az erkölcsi érdekben.

Még a székelyek is nagyon megszerették. Pedig a székely nehezen hódol be, különösen idegennek; csak egy esetben, ha az különb nálánál. Mailáth püspök ilyen volt, ki nemcsak hirdette a Evangéliumot, hanem egész egyénisége, minden cselekedete evangéliumi volt. „Pertransiit beneficiendo” (Apost. esel. 10, 38). Körüljárta jót tévén, kicsiny, szegény-gazdag könnyen hozzáférhetett s mindenki jobbatéve, megvigasztalva jött vissza tőle.

Hönig
Frigyes
HARANG-ONTÓDE
Arad,
Str. Barátja 10-21.
Alapítva:
1840.
Telefon: 376.

RÁDIÓ

VASARNAP, MÁJUS 5.

Rádió Románia és Rádió București. 9.00 Is-tentisztelet. 12 Időjelzés, vizállásjelentés. 12.03 Grigoras Dinicu zenekara. 13.20 Időjelzés, sport-hírek. 13.30 A rádió zenekarának hangversenye. 15 Mezőgazdasági tanácsadó. 15.15 Falusiak órája. 16.15 Katonai előképzősök órája. 16.30 Szórakoztató hanglemezek. 17.15 A Munka és jökedy mozgalom órája. 18.15 Időjelzés, vizállásjelentés. 18.17 A gárdaezred zenekarának hangversenye. 19 Tánclémezek. 19.30 A nemzet órája. Vaída Vocevod királyi tanácsos, a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal elnökének beszéde. Utána hangverseny. 20 Sporthírek. 20.05 Beszámoló a hétről. 20.25 Ana Gadiu-Parculescu olasz románcokat énekel. 20.45 Hírek. 21 A getafői parasztlány. Lope de Vega színműve. 22.10 Hírek, sporthírek. 22.30 Tánclémezek. 23.15 Szórakoztató hanglemezek.

Budapest I. 9 Hanglemezek. 9.45 Hírek. 10 Üzenetek a Nemzetközi Vásárról. 11 Református istentisztelet. 12 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Margitszigetről a magyar leányifjúság zarándoklata alkalmából. A szentmisét Kriston Endre püspök mondja. 13.20 Időjelzés. 13.30 Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 14.30 Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. 14.45 Hírek. 15 Hanglemezek. 16 A haza öntözések jelenlegi helyzete. 16.45 Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.30 Madárvonulás. Vönöczky Schenk Jakab előadása. 18 Hírek. 18.15 Nagy Izabella magyar nőtákat énekel. 19.15 Komjáthy Aladár verseiből ad elő. 19.35 Nemzetközi Vásár 1940—1980. 19.55 Magyar filmdalok hanglemezeiről. 20.15 Hírek. 20.25 Egy mű hanglemezeiről. Ivor Novello: Careles rapture — balettzene. 20.40 Sporteredmények. 20.45 Bisztriczky Tibor hegedű, zongorán kíséri Polgár Tibor. 21.10 Emlékezés Tóth Tihamérra. 21.40 A BSzKRT férfikara. 22.40 Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények. 23.10 Budapesti Kamarazene Társaság. 0 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Mursi Elek cigányzenekara muzsikál. 1.05 Hírek.

HÉTFŐ, MÁJUS 6.

Rádió Románia és Rádió București. 12 Időjelzés, vizállásjelentés, egészségügyi tanácsok, éntrend. 12.10 Vasile Julea zenekarának hangversenye. 13.20 Időjelzés, sporthírek. 13.30 Dr Lucian Galpirini éneklőfűrészen játszik. 13.45 Szaxofon és Wurlitzer orgona hangversenye (hanglemezek). 14.20 Művészlemez. 19 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02 Irodalmi krónika 1917: I. Moldoveanu és Radu Brancu trombita kettőse. 19.30 Paula Ruscescu hangversenye. 19.50 Magyar nyelvű hírszolgálat. 20 Mezőgazdasági felolvasás. 20.15 Tánzene. 20.45 Hírek. 21 Zeneszerzők arcképei: Richard Strauss. 22.10 Hírek, sporthírek. 22.25 Constanta Piscureanu énekel. 22.45 Josif Prunner Liszt műveket zongorázik. 23.05 Nagy francia zeneszerzők művei (hanglemezek). 23.45 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Hírek. Hanglemezek. Utána: Éntrend. 11 Hírek. 11.20 Az édesanya. Vas Olga dr előadása. 1.145 Marlin Adorján felolvasása. 12.40 Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 13.10 A rádió szalonzenekara. 13.40 Hírek. 14.30 Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 15 Honvédzenekar. 15.30 Hírek. 15.45 Műsorismertetés. 16.30 Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.15 Magyar erények, magyar hibák — Kemény Zsigmond szerint. 17.45 Hírek. 18.15 Kisgyeszi Szabó Gizella film- és jazzdalokat énekel. 18.45 Csűry Bálint dr egyetemi tanár előadása. 19.15 Weidinger Ede szalonzenekara. 19.45 Bókay János elbeszélése. 20.15 Hírek. 20.25 Lakatos Flóris és fia cigányzenekara. 12.10 Csajkovszkij emlékest. 22.40 Hírek. 23.10 Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál, Mind-szenthy István énekel. 0 Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven. 0.25 Tánclémezek. 1.05 Hírek.

KEDD, MÁJUS 7.

Rádió Románia és Rádió București. 12 Időjelzés, vizállásjelentés, egészségügyi tanácsok, 12.10 A Stanescu testvérek zenekarának hangversenye, Ion Lucian énekszámával. 13.20 Időjelzés, sporthírek. 13.30 H. Mălineanu és Petre Romea kétszongorás hangversenye. 14 Hírek. 14.20 Hanglemezek. 19 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02 Orvosi krónika. 19.17 Rapszódia (hanglemezek). 19.50 Magyar nyelvű hírszolgálat. 20 Simionescu professzor felolvasása. 20.15 Enrico Carus, Nellie Melba és Mattia Battistini hanglemezei. 20.45 Hírek, sporthírek. 21 A rádió szimfonikus zenekarának román hangversenye. 22.10 Hírek, sporthírek. 22.30 Madeleine Cocărescu zongorahangversenye. 23 Nagy francia zeneszerzők művei (hanglemezek). 23.45 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Hírek. Hanglemezek. Utána: Éntrend. 11 Hírek. 11.20 Szentgyörgyi Elvira előadása. 11.45 Divatútdítás. 13.10 Zöldy Sándor hegedű. Veress Endre énekel, zongorakísérettel. 12.40 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30 Kurina Simi cigányzenekara.

15.30 Hírek. 15.45 Műsorismertetés. 17.15 Bábjáték. 17.45 Időjelzés, hírek. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15 A rádió szalonzenekara. 19.25 Mit kell tudni a malmok és darálók létesítéséről? 19.45 Tánclémezek. 20.15 Hírek. 20.25 Magyar csapatok Napoleon orosz hadjáratában. Markó Árpád ezredes előadása. 20.50 Honvédzenekar. 21.50 Prahács Margit dr előadása Csajkovszkijról. Majd: Báthy Anna az Operaház tagja Csajkovszkij-dalokat énekel zongorakísérettel. 22.40 Hírek. 23.10 Nemes táncczenekar. 0 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Balázs Kálmán cigányzenekara muzsikál. 1.05 Hírek.

SZERDA, MÁJUS 8.

Rádió Románia és Rádió București. 12 Időjelzés, vizállásjelentés, egészségügyi tanácsok, 12.10 Hanglemezek. 13.20 Időjelzés, sporthírek. 13.30 A rádió zenekarának hangversenye. 14 Hírek. 14.20 A rádió zenekarának hangversenye, Ion Dacian énekszámával. 19 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02 Művészeti krónika. 19.17 A galáns kor zenéje (hanglemezek). 19.50 Magyar nyelvű hírszolgálat. 20 Em. Bucuta felolvasása. 20.20 Ravel keringője (hanglemez). 20.30 Carmen, Bi-

• **Bélférgezőkurák megindításánál egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűviz, mint gyorsan, biztosan és igen alaposan ható hashajtó, régi idők óta egész kitűnően bevált!** Kérdezze meg orvosát.

zet dalműve. Szereplők: Florica Christoforeanu, Lidia Babici, Dinu Bădescu, Edgar Bădescu. Szünetben: Hírek, sporthírek, hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Hírek. Hanglemezek. Utána: Éntrend. 11 Hírek. 14.20 Rákóczi emléke a Felvidéken. 14.45 Az első beszélőgép magyar feltalálója. 13.10 Illiczy László szalonzenekara. 13.40 Hírek. 14.30 Melles Béla-zenekar. 15.30 Hírek. 15.45 Műsorismertetés. 17.15 Gyermekversek. Elmondja Somogyi Erzsébet. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15 Híres olasz szerenádok. 19.25 Farkas Béla cigányzenekara. 20.15 Hírek. 20.25 Zenés énekes részletek Szilágyi László és Eiseemann Mihály Angoramacska című operettjéből. 21.05 Horatius olvasásakor. Összeállította és bevezeti Révay József, a verseket elmondja Márkus Margit és Lehotay Árpád. 21.40 Közvetítés Szegedről. A Szegedi Egyetemi Énekhar hangversenye. 22.40 Hírek, időjárásjelentés. 23.10 Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál. 0 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20 Filmdalok, tánc- és jazzdalok hanglemezeiről. 1.05 Hírek.

KERESZTREJTVÉNY

18. (398.) szám.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13							14				
15				16		17		18			
19					20		21				22
23				24		25				26	
27			28		29				30		
			31					32			
33	34				35						36
37					38						39
40				41		42		43		44	
45		46		47		48		49		50	
51					52		53		54		
55											

Beküldendő sorok: Vissz. 1, 28 és 55. Füg. 1, 12, 17 és 36.

Beküldési határidő: május 15.

Vizszintes sorok:

1 Magyar író. 13 Lapunkba is író, neves katolikus publicista és író keresztnévének kezdőbetűjével. 14 A 15 egyik járásmódja. 15 Rádob m.-hangzó. 16 Nemzet, másképpen ek.-pótlással. 18 Folyó hónapi. 19 Dómjáról h. város Rajnánál. 20 A hidegellés igéje. 22 Latin kötőszó. 23 Névutó. 24 Téli sporteszköz. 28 Magyar író. 30 Cimeres háziállat. 31 Neves író. 33 Mens... in corpore sano. 35 Fel nem dolgozott. 36 Háziállat. 37 Téved mássalhangzó. 38 Francia nyár fonet. 39 Nem mögé. 40 Római hat. 42 Óvári Vilmos Ede. 44 A daru igéje. 45 Bőrig... 48 Egykori török méltóság. 50 Sivár közepe. 51 Van-e ellentéte. 53 Kellő számban. 55 Magyar író.

Függőleges sorok:

1 Ezt az író is a katolikus írók közt találjuk. 2 Katolikus lapszerkesztő. 3 Utonálló. 4 Tádé mássalhangzó. 5 Vasut. 6 Kerekszám. 7 Nő-

Magyarország legrégebbi templomberendező és zászlókészítő vállalata

SZOBROK

feszületek, rózsafüzerek, plakettek, szentképek stb. legelőssőbb beszerzési forrása

Oberbauer A. Utóda

Budapest, IV. Váci-utca 41 sz.

Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44.
75 éves cég.

vény. 8 Tegez közepe. 9 Összekuszált „hires” 10 Női becenév. 11 A. 12 Magyar író nő férjezett névén. 17 Magyar író nő. 21 Hegyi állat. 24 Szeszital. 26 Kemény mint... 28 Forditva: vezérkari főnök a világháborúban. 29 Ilyen házassági akadály is van. 30 Csendőrségi alakulat. 31 Magyar vezér. 32 A mozgás előidézője. 34 A látomás. 36 Élénk. 39 Ekkép. 41 Világhírű német zeneszerző. 43 J-vel kristály. 46 Tanító mássalhangzó. 47 Mesél mássalhangzó. 49 Mint, németül. 52 Német tojás. 54 Ek.

16. számú keresztrejtvényünk helyes megfejtése:

Vizszintes 1. Francis Jammes. 25. Carlyle. 40. Egyenes. 57. Charles Morgan.

Helyesen megfejtették: Csiby Lenke, Kiss Lajos, Miksa János, S. M., Jánossy Klári, Darvas L. Venánc, Dörner Ernő, Ágoston Gyula, Szép Károlyné, Páll V. Géza, Kerezi András, Páll Béla, Kanizsai István, Hodács Ágoston, Gárdos Oly, Kovásznay Adám.

A jutalomkönyvet Kiss Lajos nyerte. Elküld-

tuk

Uj bevándorlási törvény Manillában

Manillából jelentik: A képviselőház 67 szavazattal 1 ellenében elfogadta az új bevándorlási törvényjavaslatot, mely minden országra nézve évi 500 emberre szállítja le a bevándorlási arányszámot. Japán hivatalosan tiltakozott a törvényjavaslat ellen, mert az jelentékenyen korlátozza a japán bevándorlást.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ORADEA, II. KÁROLY KIRÁLY-UT 5. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekkzámlánk sz.: 80.037.

Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg s nem adunk vissza

Időjárás

A bucuresti időjáráskutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Elénk déli szél, sok helyen eső, holnap a felhőzet felszakadozása, de több helyen még záporok. A hőmérséklet emelkedik.

INDEXRE TETT KÖNYVEK. Vatikánvárosból jelentik: A szent Officium kongregációja egyik április 24-én hozott és a Szentatya által megerősített határozatában kimondotta, hogy Alfredo Oriani olasz író összes műveinek olvasását megtiltja. Alfredo Oriani könyvei ezáltal „indexre kerültek”.

PAPSZENTELÉS. Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Tegnap számunkban már megírtuk, hogy Márton Aron római katolikus püspök, apostoli kormányzó vasárnap szenteli pappá a székesegyházban a nagyváradai római katolikus hittudományi főiskola négy végzet növendékét. Ugyancsak ekkor szenteli pappá Márton Hugó Lajos premontrai szerzetesrendi és Bánffy Miklós minoritarendi szerpapokat is. A papszentelés szentmiséje tíz órakor kezdődik.

Hétfőn és kedden osztják ki az oradeai rendőrségben a katonai övezetekben lakó polgárok lepecsételt személyazonossági igazolványát. Saját tud. A rendőrség állambiztonsági hivatal felhívja mindazokat a 15 éven felüli nőket és férfiakat, akik a katonai övezetekben laknak és személyazonossági igazolványaikat felülbélyegzés céljából benyújtották, hétfőn és kedden jelentkezzenek 9 órától déli 1 óráig a rendőrség épületében. Mindenki tartsa kötelességének a személyes megjelenést, mert a fontos igazolványt a rendőrség csakis a személyazonossági igazolványok jogos tulajdonosainak adja ki.

ELŐKÉSZÜLET PÜNKÖSD ÜNNEPÉRE. Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Pünkösöd ünnepét megelőzően a római katolikus székesegyházban Török István r. kath. segédlelkész háromnapos ájtatosságot tart a Szentlélek-Isten tiszteletére. Az ájtatosság május 9-én, 10-én és 11-én este fél 7 órakor kezdődik. Május 12-én, vasárnap reggel fél 9-kor ünnepélyes szentmisével és szentbeszéddel fejeződik be az ájtatosság.

A RENDŐRKVESZTURA UJABB FELHÍVÁSA AZ IDEGEN ÁLLAMPOLGÁROKHOZ. Oradea-Nagyvárad. Saját tud. A rendőrkvesztura hivatalos közleményben ismételt felhívja a külföldi alattvalók figyelmét arra, hogy a fegyverek, háborús anyagok és fényképező gépek beszállítási határideje 1940 május 7-én, kedden jár le. A rendőrség figyelemzti az idegen állampolgárokat, hogy azokat, akik a fenti időpontig nem szolgáltatják be a rendőrségen a felsorolt tárgyakat, a törvény értelmében szigorúan megbüntetik és kiutasítják az országhól, függetlenül attól, hogy mióta tartózkodnak az országban.

MÁJUS 11. ÉS 25. KÖZÖTT TARTJÁK MEG A KÖZÉPISKOLAI MAGANVIZSGÁKAT. Bucurestiből jelentik: A középiskolai magánvizsgákat május 11-ike és május 25-ike között tartják meg. Az elméleti és kereskedelmi liceumok ötödik osztályába a felvételi vizsgálatok május 24-ikén kezdődnek, az eredményt május 31-én hirdetik ki.

Vasárnap tartják meg az NSE országos vívőversenyét. Páratlanul szép sporteseményben lesz része a nagyváradai közönségnek vasárnap. Délelőtt 11 órakor kezdődnek meg a Katolikus Körben az NSE országos vívőversenyének a küzdelmei, melyek a Hegedüs Imre örökös kardvívó bajnok 25 éves jubileumára alapított örökös vándordíjért folynak. A versenyre hatalmas mezőny nevezett be. Nagyváradról részt vesz az NSE és Makkabi vívőgárdája, Kolozsvárról a KAC, Szatmárról az SzSE csapata és vívőkat várnak Temesvárról, Aradról, Nagyszebenből is. A versenyre való belépés díjtalan.

83x

hamistották az Aspirint és kísérelték meg, hogy a hamisítványokat valódi Aspirin-ként árulják. Ebből is látható, hogy az Aspirin milyen tekintélynek örvend. Pedig misem egyszerűbb, minthogy a valódi Aspirint megkülömböztessük a hamisítványtól: a valódi Aspirin tablettán rajta van a Bayer-kereszt. Nincsen Aspirin Bayer-kereszt nélkül. Ha egészsége forog kockán, csak bevált szert szabad használnia

ASPIRIN

TABLETTA

a megbízható »Bayer« készítmény

HIVATALOS LISZT- ÉS TERMÉNY-ÁRAK. Oradea. Saját tud. A nagyváradai tőzsde a következő hivatalos termény- és lisztárakat jegyezte: Buza 77 kg-os 700, árpa 565, rozs 590, zab 665, tengeri 565, tőkmag 1485, napraforgómag 865, Liszt nullás 1280, 2-es 1220, 4-es 1180, korpa 390 lei.

Sálardón az országos állat- és kirakodó vásárt folyó h5 8-án: szerdán tartják meg.

BIZONYTALAN IDŐRE ELHALASZTOTTÁK A ROMÁNIAI MAGYAR DALOSSZÖVETSEG KÖZGYÜLÉSÉT. A Romániai Magyar Dalosszövetség folyó hó 5-ikére, vasárnap délután 5 órára hirdetett közgyűlése, közbejött akadályok miatt bizonytalan időre halasztott. Elnökség.

Befejező légvédelmi előadás az oradeai Munkamarában. Felhívjuk a vas, fém, építő és faipari céh tagjai figyelmét, hogy a legközelebbi légvédelmi előadást május 6-án, este 7 órakor a Munkamarában tartják meg. Könyvecskéket czen időpontig az Alexandri-u. 13. sz. alatti irodánkban vegyék át a tanfolyam halgatói, mert különben a könyvecskéket megsemmisítjük.

ORSZÁGOS ÜNNEP MAGYARORSZÁGON BESSENYEI GYÖRGY TESTŐR-ÍRÓ EMLÉKÉRE. Nyiregyházáról jelentik: A szabohesmegei Bessenyei-kör a bakoaszegi temetőben kihantoltatta Bessenyei György testőr-író hamvait. A csontokat teljes épségben találták és keltők koporsóiban Nyiregyházára szállították, ahol országos ünnepségek keretében a szombati nap folyamán helyezik el új pihenőhelyére az ottani köztemetőben.

Öt embert megmárt a veszetikutyja az őssi-telepen. Nagyvárad. Saját tud. Tegnap délelőtt az Őssi-telepi 48-as utca 9. szám alatt Buza Teodor kutyája megharapta Buza három kisgyermekét Buza Pétert és a gyermekek segítségére siető Buza Tódort is. A szomszédok segítségével tették végül is ártalmatlanná a kutyát. Beszállították a sintértelepre ahol a hatósági állatorvosi vizsgálat megállapította, hogy a kutya veszett volt. A megmárt embereket beutalták a kolozsvári Pasteur-intézetbe.

KIGYULLADT A TÁRSASGÉPKOCSI, AMELY A LAKODALMAS NÉPET VITTE. Timisorara-Temesvár. Saját tud. Csákova és Zsebely között az országuton kigyulladt Matiu Nicolae társasgépkocsija. Harminc utasa volt a kocsinak, akik lakodalmi mulatságra indultak. Az utasok között pánik keletkezett s mindenki igyekezett menekülni. Az eközben támadt fejezett tolongásban többen megsérültek, úgyhogy a csákovai kórházba kellett szállítani őket. A társasgépkocsi leégett. A tüzet hír szerint, egy gondatlanul eldobott égő gyufaszál okozta.

MAJUS 15-IKÉIG MEGHOSSZABBITOTTÁK AZ AGGLEGÉNYEK ADÓNYILATKOZATA BENYUJTASANAK HATÁRIDEJÉT. Bucurestiből jelentik: (Rádió.) Az agglegények adónyilatkozata benyújtási határidejét május 15-ig meghosszabbították. Eddig az időpontig adóvalomást kell tenniük az összes huszonöt évet betöltött nőtlen, elvált és gyermektelen, özvegy férfiaknak minden jövedelmükről, ingatlanukról s ingó vagyonukról.

ZÜRICHI NYITÁS: Párizs 8.78 fél, London 15.51, Newyork 446, Brüsszel 75, Milánó 22.50, Amszterdam 236.77 fél, Berlin 178.75, Szófia 550, Belgrad 10, Bucuresti 237.

HALÁLRA GAZOLTA A KERÉKPÁROST EGY ISMERETLEN GÉPKOCSI. Timisorara-Temesvár. Saját tud. Ujmosnicán — a város közelében, a búziási úton — csütörtökön reggel Tóth Mihály huszonhétéves ötvösi lakost vérbefagyva, holtan találták. Megállapították, hogy Tóth az éj folyamán kerékpárjával — amelyet összezúzva találtak a holttest közelében — a városból hazafelé igyekezett. Utközben egy, eddig még ismeretlen gépkocsi elgázolta a kerékpárost s a gépkocsi utasai, a szerencsétlenséggel mit sem törődve, továbbaguldottak. A hatóság erélyes nyomozást indított.

A Vulturii-Sasok május 12. és 13-án rendezik hagyományos torockói-tordai hasadéki kirándulásukat. Jelentkezés: Mocsáry irogepesnél, Ferdinánd király-u. 13. Gyenge ékszerésznél, Alexandri-u. 12. és az irodában.

A PETRÓLEUMLÁMPÁTÓL MEGGYULLADT A BÖLCSŐ, KIGYULLADT A HÁZ ÉS SÜLYÖSAN ÖSSZEÉGETT EGY KIS CSALÁD. Satumare-Szatmár. Saját tud. Csaknem végzetessé vált tüzeset történt Sárköz községben, a Sztáray uradalomban. Tóth György uradalmi gépész lakásában eddig ki nem derített körülmények között a petróleumlámpától meggyulladt a böleső, amelyben a Tóth házaspár nyolchónapos csecsemője feküdt. Tóth és felesége nem tartózkodott a lakásban. Elsőnek az asszony vette észre a veszedelmet. A füsttel telt, égő szobába rohant és megmentette a gyermeket. Ruhája azonban tüzet fogott s mire a szabadba ért, égő fáklához volt hasonló. Közben az udvarra érkezett Tóth György is, aki látva, hogy családja veszélyben forog, mielőtt felesége kijött volna a lakásból, ő is az égő szobába rohant. A Tóth ruhája is tüzet fogott. Életbenmaradását annak köszönheti, hogy az udvaron álló, vízzel telt kádba ugrott. A gépész, feleségét, aki anyai kötelességét élete kockáztatásával teljesítette, valamint a csecsemőt másodfoku égési sebekkel a szatmári kórházban ápolják.

* Ha folytonos bélpangásaitól és tulsok gyomorsavától okvetlen meg akar szabadulni, úgy ne mulassza el reggelként felkeléskor egyenyed, esetleg félphár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Kérdezze meg orvosát.

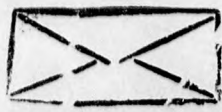
JÉGESŐ ÉS VILLÁMCAPÁS PUSZTÍTOTT SATUMARE MEGYÉBEN. Saját tud. A nagyszombati járásban hatalmas vihar pusztított. A szél olyan erős volt, hogy helyenként fákat csavart ki a földből. A szél elvonulása után esni kezdett az eső. Később mogyoró nagyságu jég verte a földet. A jégverés jelentős károkat okozott. Sok helyen a fák rügyeinek jórészt elpusztította. A villám becsapott egy szalmafedeles épületbe és azt felgyújtotta. Az épület teljesen leégett. A vihar által okozott kár jelentős.

MÁRTON ARON PÜSPÖK MEGKEZDTE TAVASZI BÉRMÁUTJÁT. Alba-Iulia-Gyulafehérvár. Saját tud. Márton Aron erdélyi püspök május első napján délelőtt 10 órakor a gyulafehérvári római katolikus székesegyházban mondott ünnepi szentmise után kezdte meg tavaszi bérmáutját. Miután a bérmálási szertartást elvégezte, beszédet intézett a megbérmált ifjakhoz. Beszédében a Szentatya megrázó májusi leveléből idéz és felszólítja az egész katolikus ifjúságot, hogy imában kérje a Boldogságos Szűz Mária közbenjárását a békéért. „Imádkozzatok Gyermekeim, hogy a Szűzanya a béke királynője közbenjárására adja meg az Ur számunkra a békét és nektek boldogabb jövőt. Ha már nekünk nem is adatott meg a békés élet, legalább gyermekeink jövőjéért esedezünk a Mindenhatóhoz. A mi szavunk már rekedt, szívünk nem oly tiszta, mint a tettek, fárdatan zakatol néha, de ti, gyermekek, tudom nem fogtok dadogni Isten előtt, amikor ártatlan szívetekkel, csengő hangokkal fogjátok kérni az Urat. avatkozzék be a világ dolgaiba, mentse meg a vesztébe induló emberiséget!” Márton Aron püspök bérmáutjában a hunyadi főesperesi kerületet fogja ezúttal végig járni s május 1. és 23. között a következő plébániákon fog bérmálni: Cristur-Csernakeresztur, Hunedoara-Vajdahunyad, Govásdia-Govásdia, Baia-Craului-Királybánya, Deva-Déva, Dobra-Dobra, Ili-Marosillye, Călan-Pusztakalan, Petroseni-Petrosény, Lupeni-Lupény, Vulcan-Vulkan, Aninoasa-Aninosza, Petrila-Petrilla, Lonea-Lonya-telep, Pui-Pui, Hateg-Hátszeg, Orăștie-Szászváros, Cugir-Kudzsir.

LEÉGETT AZ ISTÁLLÓ HARMINCKÉT LÓVAL ÉS TIZENÖT TEHENNEL EGYÜTT. Timisoara-Temesvári. Saját tud. Folya község határában, a László-féle tanyán tűz keletkezett. Leégett egy hatalmas istállóépület, a benne lévő harminckét lóval és tizenöt tehennel együtt. Elpusztult nagymennyiségű különböző vetőmag is, amely a padláson volt elraktározva, azonkívül egy kocsiszín, három koosival, egy géppel és egyéb felszereléssel. A kár egymillió leire rug. Megállapították, hogy a tűz Badiu Simon éjjeliőr hanyagsága folytán keletkezett. Az éjjeliőr égő pipával a szájában dőlt le fekhelyére, az istállóban s elaludt. Badiu még idejekorán el tudott menekülni, mivel azonban az épület ugyyszólván pillanatok alatt lángtengerben állott, az állatállományt már nem lehetett megmenteni.

FELGYUJTOTTA MAGÁT A NYILT UTCÁN ÉS SZENNÉ ÉGETT EGY CHISINAUI BORBÉLY. Chisinauból jelentik: Megdöbbentő öngyilkosság történt péntekre virradó éjszaka. A Szt. Gheorghe-ut késő járókelői nagy lángokra lettek figyelmesek s közben borzalmas sikoltások hallatszottak. Odarohanva, rémülten állapították meg, hogy egy ember ég. Nagynehezen eloltották a lángokat, de az öngyilkos ekkorra már teljesen megszennenedett. Megállapították személyazonosságát, amely szerint az életunt ember Nicolae Blănușu borbély, aki a múlt évben több revolverlövésessel meg akarta gyilkolni feleségét. A chisinaui büntetőtábla előtt most került volna sor az ügy tárgyalására. Nicolae Blănușu azonban önmaga hajtotta végre magán az ítéletet.

Publicațiune. In baza art. 12 din Reg. Legii Controlului mijloacelor de existență ale publicațiunilor periodice se publică, ca acțiunii firmei Tipografia Sft. Ladislau S. A., Oradea, cari detin cel puțin o zecime din capitalul social sunt: Episcopia Rom. Cat. Oradea, Capitlul Rom. Cat. Oradea, Cassa Diecezană Rom. Cat. Oradea și Satu-Mare. Seminarul Teologiei Romano-Catolică Oradea. Consiliul de administrație. — Consiliul de administrație se compune din d-nii Gresinczky Antoniu președinte, Dr. Lestvăn Andrei, Dr. Schriffert Adalbert, Dr. Scheffler Francisc, Dr. Bănăss Ladislau, Dr. Paál Árpád, Dr. Gyárfás Elemér. Membrii comisiei de cenzorii sunt. Dr. Nemeček Josif, Mártonffy Zoltán, Wallner Victor și ca membru suplănt Márton Josif.

POSTAFIÓK

Volt katonakarmester zene-művel hódol a Szentatyanak. Mint temesvári tudósítónk írja Baldasics Sándor nyugalmazott katonakarmester, zeneszerző XII. Pius pápának a Kvirinálban tett látogatása alkalmából kompozíciót írt. Ezt a művét aztán a történelmi mozzanat emlékére, hódolata kifejezéséül elküldötte: Szentatyanak. Baldasics karmester most a bucu-rești apostoli nunciatura utján elismerő sorokat kapott, amelyekben Maglione bíboros-államtitkár a Szentatya köszönetét és apostoli áldását tolmácsolja.

Arany- és ezüstmegyező az Imrik családban. Meghatóan szép kettős családi ünnepség színhelye volt május elsején a nagyváradai római katolikus székesegyház, ahol aranylakodalmukat tartották: Imrik László és neje, Horváth Ilona s ugyanakkor volt egyik leányuk, Margit ezüstmegyezője is férjével, Fráter Jenővel. Az aranylakodalmat Imrik házaspárt a boldog férj fivére: Imrik S. Zoltán prelátskanonok áldotta meg a székesegyház Szent-szív kápolnájában s gyönyörű beszédben mutatott rá arra a példaadóan szép családi életre, amelyet az aranylakodalmak és az ő leszármazottjaik folytatnak. A megyeszerte jól ismert, népszerű Imrik családot és Fráter Jenőket ismerőseik, jóbarátai elhalmozták szerencsekívánataikkal.

Ötven év a szedőteremben. Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Gonda Henrik, a Grafika üzem nyomdása vasárnap üli ötvenéves fordulóját annak, hogy a nyomdász szakmában működik. A hatvannégy éves Gonda Henrik Nagyváradon kezdte meg pályáját Láng József nyomdájában majd Budapestre került és a magyar főváros egyik legelőkelőbb nyomdászati műintézetében dolgozott. A háború után visszajött Nagyváradra és azóta megszakítás nélkül itt dolgozott. Az évforduló alkalmával Gonda Henrik szaktársai szombaton este 9 órakor, a Krajcsik vendéglő helyiségeiben diszvacóra keretében ünneplik az érdemes nyomdászt. A kartársakon kívül megjelennek a szép ünnepségen Gonda Henrik munkaadói, képviselői magát a munkakamara, a nyomdász egyesület központja, valamint az újságíró társadalom képviselői.

Nemrégiben apróhirdetés jelent meg lapunkban, amelyben egy erdélyi kisvárosból szolt tíz magyar leány a nagyközönséghez és munkát kért tőle. A rövid apróhirdetés mögött komoly tömörülést, figyelemreméltó kezdeményezést sejtettem és érdeklődtem a tíz magyar leány helyzete és dicséretes szándéka iránt. S most kezeim közt van a kedves munkacsoport vezérének, szervezőjének a levele, amelyből ki kell ragadnom néhány gondolatot.

Mindenekelőtt arra ad felvilágosítást: hogyan született meg a tömörülés eszméje? „Hosszu évek óta egy ploestii kézimunka-üzlet tulajdonosnője küld egy itteni rokonának munkát, főleg fehérnemű himzést, s az a leány 2-3 ismerősének, köztük nekem is adott, hogy hamarabb elkészüljön. Pár hónap óta azonban ritkult a munka, legújabbban pedig olyan potom áron kívánja a ploestii cég hogy lehetetlenség többet dolgozni neki. Városunkban többen foglalkoznak kézimunkával eladásra, s az itthon található munkaadalom nem elég mindnyajunknak, behozott munkára is lenne tehát szükség, mert a szó szoros értelmében kell az anyagi segítség. Így jöttünk reá a tömörülés gondolatára és arra, hogy hirdetés útján szerezzünk más városból munkát. Nagyon magunkra vagyunk hagyatva, ki kell találnunk valamit a megélhetésünk biztosítására.”

Nem elszigetelt jelenség ez, hogy erdélyi városokban a magyar leányok, akik már rég kénytelenek lemondani arról az ábrándról, hogy mint hivatalnoknők helyezkedjenek el, a kézimunkában találják meg egyedüli munkalehetőségüket. De „nagyon magunkra vagyunk hagyatva” — panaszkodik a levélíró, nincsenek társadalmi szervezetek, amelyek a munkaszervező ügyét az egyes városokban, esetleg országosan megszerveznék, a vezető ténylezők kissé kényelmesek e tekintetben „nekik nem fáj az, hogy mások éheznek, pedig jó volna egy kis propaganda, vagy valami eszme, aminek megvalósításával javítani lehetne helyzetünkön...” Bizony nagy összefogásra lenne szükség, ötletekre, szerveződésre, munkára, de sajnos, amint a kedves levélíró is közli, ennek sok akadálya van,

többek között „a magyar felekezetek közötti békétlenség, ami a mi városunkban különösen elkeserítő”.

Meggondolkozhatnak ezek a sorok, egy kisvárosi magyar leánynak ez őszinte közlései. Az ember elképzeli a magarahagyott munkakészéget, a segítség nélkül álló élni-akarást, amely gondolatokat termel ki, kisebb munkaközösséget szervez, segítségért kiált, országos munkaközvetítési mozgalom lehetőségein töpreng és otthon, legközelebbi környezetében közönnyel találkozik, sőt még ennél is nagyobb bajokkal, mint amilyen a magyar felekezetek közötti békétlenség, ami sok helyen, sajnos, csakugyan kerékkötője az egységes magyar megmozdulásoknak, a minden magyaron segíteni akaró törekvések érvényesülésének.

A vállalkozó szellemű, kedves levélíró egy sereg ötletet vet fel hozzánk intézett irásában.

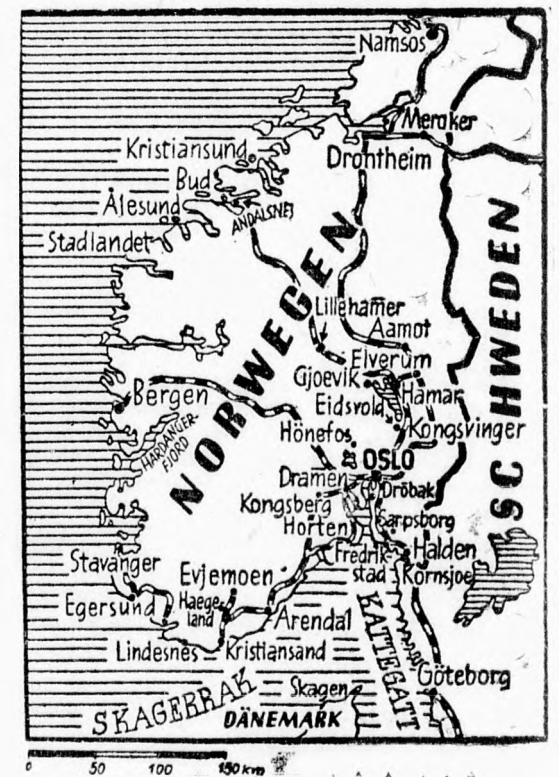
„Azóta, hogy a hirdetést közreadtam — írja, — nap-nap után nő a tábor, folyton jelentkeznek a leányok s asszonyok is, akik mind dolgozni szeretnének... Talán egy nagy céggel kellene érintkezésbe lépünk, aki előlegezi nekünk az anyagot, mi elkészítjük a munkát, leszállítjuk, s mint a gyárosok a kereskedőknek, 30-40 napos fizetési haladékot adunk... En nem vagyok önző, nemcsak magamra gondoltam, mikor a terv egymában megszületett, hiszen ha sikerülne, csak több munkát vállalnék a munka szétosztásával, elküldésével, levelezéssel, stb. De engem az a cél vezet, hogy sok emberen segítsék. Szeretnék sokat tenni és dolgozni a magyarság érdekében, mert ezt az egész dolgot magyar alapon gondolom...”

Mennyi jószándék és mennyi segítő akarat egy kézimunkával kenyeret kereső leányban, ami „a legrosszabbul fizetett, leglélektelenebb munka...” Nem, ennek a levélnek az írójának a kézimunka lélekölő ereje nem hagyott nyomot.

És a levél végén még egy elgondolás. Ez már nem komoly üzleti terv, inkább csak egy küzdő leány bánatos felsóhajtása, valómása; egy leány, aki sok társával együtt asszonyi hivatás teljesítéséről álmodik, de „vőlegényeik ott szunnyadnak valahol Galiciában, vagy az Isonzónál a sokezer hősi halott között”.

„Ha Erdélyben minden magyar agglégény 100 leit adna erre az alapra, sok agglégény helyzetén javítana... De még jobban tennék, ha elvinnék őket feleségül...”

Bármilyen naivnak látszik is ez az ötlet, okvetlenül egyetértünk vele. (J. B.)

A norvégiai hadszíntér térképe. A trondheim-oslói vasutvonal az Andalsnes felé való kijárással a németek birtokába került. Ez Norvégia legfontosabb vasutvonal.

Az oradeai mozgóképszínházak mősora :

DORIAN: A SIVATAG ÉNEKE.
APOLLÓ: A NAGYOK VIHARA.

Ot évig szenvedtem rettentő gyomorgörcsökben...

és talán még ma is beteg volnék, ha nem szerettem volna tudomást a kiváló GASTRO-D. orvosáról, írja nekünk Crisán József, Bucuresti, Str. Tabăcari 18. És valóban az amerikai gyógynövényből készült GASTRO-D. a gyomor-, máj-, epe-, vesep- és bélmegbetegedéseket megszünteti, még akkor is, ha ezek már nagyon előrehaladott állapotban vannak. Orvosok is ajánlják.

GASTRO-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban vagy postán megrendelhető 150 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

A Hegedüs vándordíj

Mint lapunk más helyén beszámoltunk róla, vasárnap folytatják le Nagyváradon a Hegedüs vándordíjért folyó országos kardvívóbajnokságot. Ezt a szép vándordíjat az NSE örökös kardvívó bajnokának, Hegedüs Imrénének tiszteletére alapították. A díj maga egy gyönyörű félméteres bronz szobor, Szabó József fiatal nagyváradi szobrászművész alkotása, amely egy büszke tartású vívót ábrázol, amint éppen a zsűri ítéletének kihirdetését várja. 1937 óta az ország legjobb vívóival rendelkező egyesületek küldik el éventékvívókat, hogy országgrészünkben a legszebb vívó kitüntetését jelentő vándordíjat egy-egy esztendőre megszerezzék.

A vándordíj Hegedüs Imrénének a nevét viseli, aki közel 30 éves vívói múlt után, ma még mindig vitatlanul legteljesebb kifejezője a Roma-

Hegedüs Imre

niában kardforgatásban elért sikereknek. E nagy vívónév szerény viselője három ízben nyerte meg az NSE által rendezett igen nagy mezőnyű országos versenyek első díját és pedig 1923-ban, 1925. és 1926-ban. Ezekért kapja az NSE örökös vívóbajnoka címet. Majd Hegedüs Imre együtt nyeri meg Balázs Ödönnel és dr. Szánthó Dezsővel, aki később mint mestere dolgozik vele, az országos kardcsapat bajnokságot, 1927-ben a Románia-Lengyelország között Lembergben megtartott kardcsapat versenyen a román csapat számára biztosítja a győzelmet. Az addig még veretlen Pappé olimpikont, a többszörös lengyel bajnokot megragadóan szép küzdelemben 5:2 arányban verte meg ezen a versenyen. 1930-ban Kolozsvár város egyéni kardbajnokságát is megnyeri a Haggibor 10 éves jubileumi versenyén.

Mindezeket az azokban az időkben szokásos nagy mezőnyökben érte el és sikereinek titka az, hogy ennek a vérbeli vívónak határozott, gyors a támadása, de éppen ilyen nyugodt, fölényes és elegáns a védekezése.

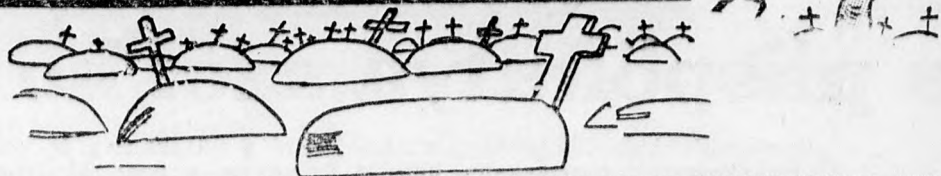
A vándordíj alapító levelének feltételei az ő elgondolása alapján születtek meg. E szerint az az egyesület a győztes, amely a versenyen a legtöbb pontot szerzi. Nem elég tehát az egyéni szerencsés diszpozícióval elnyert siker, meg kell mutatkoznia az elődöntőbe jutottak képességeinek is a helyezés sorrendjében.

Kár, hogy Hegedüs Imrét, akit a gyógyszerárban való nagy elfoglaltság a versenyzéstől most visszatart, mostanában nem látjuk a küzdők között. De a nevével alapított örökös vándordíj valószínűleg most is összefogja hozni országgrészünk legjobb kardvívóit a szép és nemes küzdelemre. Sz. D.

Betty Schneider:

VERDUN HALOTTAI

Fordította:
FODOR VIOLA

Olyan elbűvölő mindez: rózsák, kanári madarak, nap és béke és csöndes, alkotó emberek — itt, Verdunben! Miért is kell mindig azokra a borzalmakra gondolnom, amelyekkel ennek a városnak a neve örökre és elválaszthatatlanul egybeforrt?

Ez a tiszta, ragyogó cipésműhely virágostól, madarastól — olyan, mint egy ékszerdoboz. Itt minden békéről és nyugalomról beszél s még a nagy tömegben felhalmozott bőr erős, átható szagán is diadalmaskodik a kert üde, balsamos illata, mely a kitárt ajtókon és ablakokon át állandóan a szobába özönlik.

Nem szívesen hagyjuk itt ezt a barátságos helyet, de reánk még sok kóborlás, szemlélődés vár ma. Ha majd mindent megnéztünk, ismét megpihenünk itt, *Mabille* mesternél.

Még egy vidám „*Au revoir M'sieur'dame*” köszöntés hangzik utánunk, amikor a kertajtó már becsukódott mögöttünk s mi rég kint lépdelünk a napsütötte utcán.

Ma a várost tekintjük meg.

A város.

Sötétzölden és átlátszóan csillog a Maas vize, amint végigkanyarog Verdun városán. Egykor öreg keskeny homlokzatú házak tükröztek vízében. Ezek mind eltűntek s a part most kopáran, kihaltan nyújtózik a folyó mentén. Néhány fiatal fa emelkedik itt-ott, de ezeknek is nőniök kell még néhány évig, hogy árnyékot nyujtsanak. A hídra vezető úton megtorpanunk: hatalmas kőfal mered elénk, melynek közepén öt katona kőalakja áll, a Verdun előtt harcolt különböző francia csapatok egyenruhájában.

Az emlékművet a város elesett hőseinek tiszteletére emelték. Az öt kőalak elszánt, kemény katonacarc, szorosan egymás mellett áll s erős markolással fogja fegyverét. Messze elnéznek fölöttünk, csodálatosan élő pillantással és tekintetükben ugyanaz a cél lobog. Valami fogadalomszerű lángolás, valami kényszerítő erő van ebben a pillantásban, mely követésre készlet.

Megfordulunk és Verdunt látjuk. A kemény kőbevésett szemek a magasban épült városon nyugosznak, — a gyakran elpusztított és újra föltámadott, a vértanu és legyőzhetetlen, a szeretett és megátkozott városon. Keményen, tántoríthatatlanul állnak a csizmás kőlabák s alattuk, a síma talapzaton nevek, nevek... A friss koszorúk tarkasága s a széles szalagok színes selyme élénk ellentéte a kemény kötőmb komor szürkeségének. Szinte idegenül hatnak ezek a tarka virágok az öt kőkatona sorsteljes alakja előtt.

Amint a hídon átmegyünk, a *Porte Chaussée* mered elénk, — a régi, 15-ik századbéli, két-tornyú vaskapu. A sötét kötőmb ellenállt a háború minden romboló dühének. Noha számtalan gránátbecsapódás nyomait viseli, nagyobb sérülést nem szenvedett. A mögötte húzódó utca háza is legnagyobb részt még a régiék. Keskeny utca ez, sok apró üzlettel, piszkos kővezetellel s különböző illatok vegyülékével.

Távolabb, egy tágasabb térről több utca nyílik. Itt a város hirtelen egészen más képet mutat. Enyhén emelkedik a széles, világos, fennélföldi *Rue Saint Pierre*. Háza újak. Tarkán és egészen rendszertelenül épültek itt egymás mellett a teljesen síma, dísznélküli házak s a cifra, sokerkélyes épületek, üzletek és magánházak. Ott, ahol most egy fehér, kődobozszerű épület áll, hajdan a templom volt. Helyét csak egy fa-

állványon, kis fülkében elhelyezett Madonna-szobor jelzi.

Ez az utca az emlékezés számára alig lenne értékes, ha nem tudnánk, hogy helyén egykor a régi város emelkedett, amelyet a tűz és vas csaknem teljesen elpusztított. Így azonban érdeklődéssel járkalunk az új házak között és csodálkozunk, hogy milyen zavartalanul és mosolyogva sugárzik itt a nap.

Visszamegyünk a kis térre és befordulunk a főutcába: *Rue Mazel*. Itt még akadnak régi épületek, de igen sok az új ház is, — amelyek éppen olyan válogatás- és stílusnélküliek, mint a *Saint-Pierre* utca épületei. Helyenként zölddel körülburjánzott, hatalmas lyuk tátong. Másutt sövénykerítéssel elzárt, fél-pinceboltozatok ásitnak felénk.

Ott, ahol régen a vársáncok emelkedtek, most a győzelmi emlékmű áll.

A *Rue Mazel* a város legfőbb üzletnegyede. Eppen olyan áruházak láthatók itt, mint bármelyik más városban. A kirakatokban sokféle áru tarkállik: színes szövetek, világos ruhák marionettszerű figurákon, cipők, felöltők s a mindennapi élet szükségleteinek ezernyi más kelléke.

„*Dragées de Verdun*” — hirdeti minden édességkereskedés az apró, simára csiszolt játkövekhez hasonló, színes, gömbölyű cukorkákat.

„*Souvenirs de Verdun*” — ríkit nagy arany betűkkel egy régi ház homlokzatán s a kirakat minden fölhasználható zuga zsúfolva van képes levelezőlapokkal, bőr- és egyéb emléktárgyakkal.

Égész iparág fejlődött itt ki ezeknek az emléktárgyaknak előállítására és értékesítésére. Ures gránáthüvelyekből feliratos vázákat készítenek. Tükrökre Verdun nevét festik és miniatűr látképeket mázolnak, melyek, a *douaumonti* csont-csarnokot, a *Vaux-erődöt*, a *szuronyok árkát*, vagy valamelyik katonatemető egyik részletét ábrázolják. Ezek a látképek díszelnek az ujságtartókon, börtáskákon, virágcserepeken, színes melltűkön, himzett párnákon, porcellántányérokra és minden más elképzelt dologra is, csak hogy a vásárlókedvet minél eredményesebben fölcsigázzák. A legdurvább kegyeletsértés az, amit ezeknek a gicseknek tömeggyártásával és árusításával elkövetnek. Odáig mennek, hogy töltényhüvelyekből keresztet készítenek, — amelyeken Krisztus függ. S ezeket a kereszteteket a családi otthonokba viszik és imádkoznak előttük!

A kirakat egyik sarkában széles, halálfejes gyűrű éktelenkedik. Mellette egy *poilu* — francia baka — bronz feje csillog. Ha fölpattantjuk a katona acélsisakját, csak a tollat kell bemártatnunk s már írhatunk is; mert a *poilu* feje — tintatartó.

Az egyik előkelő kávéház vitrinjében hatalmas gránátot fedezünk fel, mely — marcipánnal töltött csokoládé. Színes szalagokkal átkötött, kicsi bombák sorakoznak körülötte. Gyujtókupakjuk leemelhető s akkor derül ki, hogy azok tulajdonképpen egy-egy pralinés doboz fedelül szolgálhatnak.

Kimondhatatlanul elszomorító ez a látvány. A halottakra gondolunk, akik e város környékén temetőben és csont-csarnokokban pihennek, vagy valahol még a harcmezőkön porladnak s földtölcsérek szennyes mocsarában enyésznek. Arra a sok fájdalomra gondolunk, amit ők végigszenvedtek. (Folytatjuk.)

A GYERMEK

Gyermekek, a püspökanya szól hozzátok!

Gyulafehérváron bérmlta kis társaitokat a püspökanya és utána így szólott hozzájuk: „Imádkozzatok, gyermekeim, hogy a Szűzanya, a béke királynője közbenjárására adjon nekünk az Ur békét és nektek boldogabb jövőt. Ha már nekünk nem adatott meg a békés élet, legalább a ti jövőtökért esedezünk a Mindenhatóhoz. A mi szavunk már rekedt, szívünk nem olyan tiszta, mint a tietek, fáradtan zakatol néha, de ti, gyermekek, tudom nem fogtok dadogni Isten előtt, amikor ártatlan szívetekkel, csengő hangokkal fogjátok kérni az Urat, hogy avatkozzék bele a világ dolgaiba, mentse meg a vesztébe induló emberiséget!”

Látjátok gyermekek, mennyire bizik bennetek Püspökanyátok. De nem csak ő, hanem a Szentanya is abban bizik, hogy a ti imátok fog segíteni rajtunk. Azt írja májusi békelevelében, hogy már csak a ti imátokban reménykedik a világ. Legyetek tehát ebben a hónapban nagyon jók. Imádkozzatok sokat a Szűzanya pártfogásáért, hogy eszközölje ki számunkra az igazság és szeretet békéjét.

A hóbaba Irta: Kajáry Kató

Péter megegyeztet körül nézett az illatos, színes virágoktól tarka réten. Kora reggel óta hempergett itt és futkosott. Most elfáradt. Leült. A nap perceről-percre erősebben tűzött a harmattól csillogó fű zöldjére. Péter szeme előtt lassan köd borult mindenre. Már csak távolról hallja döngéscélő méhek hangját, darazsak, legyek, tücskök, láthatatlan kis bogarak hangjának zümmögését. És egyszerre csak lágyan sülyedő felhőkön síklik *Alomország* felé.

Csillogó szárnyú tarka Pillangó jön érte. Már száll is vele.

— Kulsold át a nyakamat karoddal! Ne félj! — biztatja barátságosan a kislányt.

— Hová viszel? — kérdezi Péter félénken.

— Erdők, mezők fölé — hangzik a válasz.

— Óh, vigyél tovább! Tovább! Egyre magasabbra! Kérlek, vigyél engem a hótetejű hegyek fölé!

A Pillangó lágyan emelkedett a magasba, — följebb, följebb, egyre magasabbra. Mélyen alattuk keskeny patakok kúsztak, csobogó folyók rohantak. Vízesekek lármája dübörgött. Majd sötét erdők, kopár sziklák fölött szálltak, suhantak hangtalanul. És végre fönt voltak egészen. Havas hegyek egyikének legtetején. Előttük végtelen fehér hómező szikrázik. — Fehérség és hó... Hó és fehérség...

A Pillangó szárnyai dideregve remegnek.

— Menjünk vissza! — szól Péterhez.

De a kislány makacsodik.

— Nem, Még nem megyek. Beszélni akarok valakivel! Hol vannak itt az emberek?

— Csacsi, — szól a Pillangó lenézően. — Itt nem lakhatnak emberek. Ezt a hideget nem bírja földi ember! Ezt a fehérséget sem! Ezt a tisztaságot bepizskítaná! — És meg is fagyna — teszi hozzá megvetően.

— Hát akkor kik élnek itt? — kérdezi Péter esőkönyösen.

— Jégmadarak és hóbabák. Jégmadarat látnatsz sokat. Fejünk fölött hasítják a levegőt. Hangjuk éles, furesa, szívdermesztő. Látod, épp most jön egy!

Fölöttük kékes fehér madár szelte mereven a levegőt.

— Mit kerestek itt? — kérdezte hidegen.

— Fölszálltunk a földről, hogy csodát láthassunk — szólta a kislány. — Még soha ilyen fehérséget nem láttam.

— Nálátok nincs hó? — kérdezte a Jégmadár fagyosan.

— Csak télen esik, — mondta Péter bánatosan. — Fehérségével bevon utcát, házat, földeket, városokat, de ez a Szépség oly rövid... Néha csak napokig vagy órákig tart. És amíg megvan, addig is félnünk kell, melyik percben válik vízzé, sárrá, pocsolyává... Miért is nem maradhat meg nálnk a Fehér?

— Mert lennt éltek a mélyben. Alacsonyan. A földön... Az örök havat, az örök Fehérséget csak azok tarthatják meg, akiknek teste, lelke a felhőkhez közel...

A Jégmadár csaknem felsóhajtott. Szeretett volna sóhajtani, de nem bírta. Szívét jégpáncél szorította.

— Nost, mit kívánsz még? — kérdezte aztán más hangon.

— A hóbabát akarom látni. De nem akár-melyiket. Én „a Hóbabát” akarom! A legszebbet! A legfehérebbet!

— Nem. Azt nem lehet.

— De látnom kell!

— Ám gyere és vess magadra...

A Jégmadár most már hangtalanul vezette őket. Pillangó és Péter dideregve követték. A hómező egyik emelkedésén kis hókunyhót pillantottak meg. A fehér kunyhó fehér szobáiban fehér bútorokat. A legszebb szoba közepén csodálatos fehér kislány áll. Mereven. Egyedül. Haja fehér gyűrűkben hullik hófehér vállára. Arca, szeme hó. Szája két hóvonal. Karsú ujjait egymáshoz illeszti. Mereven mosolyog. All. Vár...

— Óh, de gyönyörű vagy Hóbaba. Szépséges Hóbaba! El kell jönnöd velem. Leviszlek a földre. Megmelegítek. Eltre kelsz és jární fogsz. És játszol velem!

— Nem viheted el — vijjogott a Jégmadár. — Megölnéd őt! Tönkretennéd!

— Nem érdekel ostoba szavad! Jöjj, Pillangó! Megyünk!

Péter pillanatok alatt karolta át a Hóbabát. Pillanatok alatt szállt a Pillangó hátán közel, egyre közelebb a Föld felé. Utközben előbb bizakodva, később egyre ijedtebben figyelte a Hóbabát. A Hóbaba kis arca megvonaglott, szája lebiggyedt. Karsú kis ujjait nem illesztette már kecsesen egymáshoz. Alaktalan olvadt tömeggé zsugorodott. És mire a földre ért, összeesett. Elolvadt. Elfolyt.

Péter zokogva kiáltott föl:

— Tönkretettem a Hóbabát!

Óh, miért is nem hagyta meg fenséges magányában. Miért nyúlt hozzá! Miért rabolta el! Miért is akarta őt földi kislánnyá, játszópajtássá formálni! Miért ölte meg!

Annyira sírt és kiabált, hogy felébredt.

Arcán könnyek nyoma. Szívében megbánás. Fájdalom. Lelkében sóvárgás valami álomfehérség után... De lassan magához tér. Körülnéz. Megpillantja a rét színes szépségét. A nap jólesően melegíti, simogatja kis kezét, arcát, tagjait... És Hóbaba... Hóbaba...

Szemből velle fenséges fehér csúcs kevélyen állja helyét. Teteje ködbe és felhőkbe néz. — Ugy látszik ember, állat, növény vagy élőlény nincs rajta semmi, de semmi sem...

De Péter tudja: ott fönt, a hómezők fölött Jégmadarak hasítják élesen a levegőt. A hómező emelkedésénél egy kis kunyhó áll... A fehér kunyhó legszebb szobájában fehér kislány... karsú ujjait egymáshoz illeszti...

Péter fölmosolyog a távoli csúcs elérhetetlen kis lakója felé. És képzeletében Hóbaba hóajka kedvesen megmozdul... Hóbaba valamit suttog... valamit üzen neki...

FEJTÖRŐ

Naplórészlet.

Május elsején mink is költözködtünk. Az új lakásunkban külön gyermekszoba van, ahol kedvdvünkre jácchatunk és tanulhatunk.

Írjátok le helyesen és jelezdtek, hogy hány hibát találtatok ebben a kis naplótöredékben?

Szójáték.

1. Elöl is „s” hátul is, összesen három betű, lehet növény, állat, vagy íz.

2. Ez is három betű. Ha előlről olvassuk, erős fémanyag, ha hátulról, maró folyadék.

3. Ez is csak három betű. Előlről olvasva: fontos közlekedési tárgy, hátulról olvasva: balkáni város.

Az április 7-iki számunkban megjelent Gyermekrovat rejtvényeinek megfejtése:

Naplórészlet. Húsvétkor a nyuszt vártuk nagy izgalommal, hogy hoz-e piros tojást? Hozott is, aminek nagyon örültünk, de anyu elzarta, hogy a sok csokoládéval el ne rotsuk a gyomrunkat.

Betűrejtvények: 1. Télen hó esik. 2. Ház, uborka, sár, vaj, ékszer, torony.

A Rovatvezető Bácsi üzenete.

L. Margitka, (Déva). Bizony megfejtéseidben, levedben is sok hibát találtunk. Szeretném, ha írnál magadról, hány éves vagy, milyen iskolába jársz? Szeretettel várom soraid s akkor én is rámutatok iráshibáidra.

K. Alajos és Irmus. Jutalomkönyvetek a nagy munkatorlásban maradt vissza. Intézkedtünk, hogy elküldjék.

Teve család sétája az állatkertben.

A jó cselekedet

Sándor bácsi vendégségben volt Laciéknál. Sok ajándékot vitt a gyerekeknek. Együtt örült és játszott velük, végül pedig így szólt hozzájuk:

— Ti most nagyon boldogok vagytok, mert megkaptátok mindazt, amit kívántatok. De tudjátok, hogy adni még nagyobb öröm, mint kapni?

— Csak hogy mi még gyerekek vagyunk és nem tudunk senkinek semmit adni — mondta Laci.

— Az ajándékozáshoz nem kell okvetlen pénz. Lehet az jócselekedet is — felelte Sándor bácsi. — Egészen bizonyos, hogy ilyen ajándékot ti is tudtok adni, ha gondolkodtok rajta. Egy hónap múlva ismét eljövök hozzátok és akkor majd számoljatok be nekem arról, hogy mi jót cselekedtetek az eltelt idő alatt. Aki a legtöbb jót cselekedte, azt majd külön jutalomban részesítem...

Elmúlt egy hónap, vagy talán több is, mikor Sándor bácsi betoppant, hogy végighallgassa a gyerekek beszámolóját.

A sort Laci kezdte meg, a legidősebb:

— Én mindennap elmegyek az öreg Kárász bácsihoz és viszek neki a kútról egy vödör vizet. Ha pedig hó esik, akkor elhányom a házacska elé a havat. Ő már nagyon idős és gyenge, így ezzel sokat segítek rajta.

— Derék fiú vagy, Lacikám! — dicsárta meg Sándor bácsi.

— Én mindig sok tiszórait kérek anyuskától, — mondta most Béla, — de nem eszem belőle semmit, hanem odaadom a Gyurinak, ki nagyon szegény kisfiú.

— Ez is helyes cselekedet, — veregette meg Béla vállát Sándor bácsi.

Most következett Marika:

— Én az éhező madarakra gondoltam. Zsebpénzemből magot vettem és minden reggel meg este ettettem őket a tornácra. Már nagyon várnak és ismernek...

— Jól van, Marika, az állatokról sem szabad a jószívű gyerekeknek megfeledkezni. Igazán nem is tudom, hogy hármatok közül ki cselekedte a legjobbat.

Most azonban előállt a kis Pirike, ki még egészen kicsi lányka volt:

— Én is cselekedtem jót, mégpedig mindennap kétszer, — mondta.

Mindenki meglepetten nézett a kislányra. Vajon mit csinálhatott?

— Mikor Marika enni adott a madaraknak, utána mindig kimentem a tornácra és megvártam, amíg esznek, nehogy jöjjön egy darázs és megcsipje őket. Tudja, Sándor bácsi, a nyáron engem a tornácra egyszer megcsipett egy darázs és ettől féltettem a madárkákat...

A gyerekek hangosan kacagtak és Pirike nem tudta, hogy miért. Sándor bácsi most így szólt:

— Hiába is nevettek, mert Pirike jócselekedete nagyon szép tett. A jószándék vezette és jó kis szívére hallgatott, mikor a darásztól féltette a madarakat. Azt hiszem, hogy ti is helyeslítek, ha Pirikének adom a jutalmul hozott csokoládét.

A csokoládét aztán Pirike kapta, de mindjárt meg is osztotta testvéreivel. A gyerekek aztán megfogadták, hogy ezentúl is gondolnak a nélkülözőkre, mert kapni jó, de adni még jobb!

Tavaszi szerenád

A hóvirágharang
halled-e, halled-e, kong már?
Jelzi az utat,
amelyen futtat
Tavaszi napfogata...
Fullad a vak suta től!

A kék ibolya
érezd-e, érezd-e, önti
víg, örömosztó,
lány mesemondó
szerelem-cukros lalkét...
Cseng a tavasz kacagás...

A gyöngyvirág
csengeti-lengeti nyelvét
a házad előtt,
kelteget édesen: Kezd már
lélekmuzsikádat!

Az orgonabokron
ingató-ringató ölben
trillázik, táncol,
nevetve rádszól
a fülemüle, ciuke...
Integet, nyitja a karját
Tavaszaszony... Rajtal
Szaladj az ölébel...

P. KISS MÁRTON

Asszonyok dolga

A háztartás-gazdálkodás Háztartás-vezetés — otthon-vezetés

Az erdélyi háziasszonyokat is bizonyára élénken érdekli a modern kor egyik legégetőbb kérdése: a háztartás-gazdálkodás problémája. A háztartás-gazdasági kérdésekkel a racionalizálási bizottságok világszerte foglalkoznak, mert a háztartás ma a legnagyobb számú üzem és ezen a téren is a tudományos üzemvezetésnek és még inkább a racionalizálásnak messzemenő tere nyílik. Az egyéni háztartásokban is küzdeni kell az anyaggal, munkaidővel és munkaerővel való nemtakarékos gazdálkodással szemben. Magasabb nemzetgazdasági szempontból tehát nem közömbös, hogy a nemzeti jövedelemnek az az igen jelentékeny része, amely a háztartás-gazdálkodás révén költődik el: miként megy veszendőbe. Ezekkel a kérdésekkel az utolsó évtizedben Rómában, Párizsban, Amszterdamban, Londonban és legutóbb Washingtonban tartott kongresszuson igen behatóan foglalkoztak. A kongresszusok feladatává tették az egyes nemzeti racionalizálási bizottságoknak azt, hogy ezeket a kérdéseket a maguk hatáskörében vizsgálat tárgyává tegyék. A racionalizálási bizottságok tehát csak a kérdés legmagasabb nemzetgazdasági és szociális problémáival foglalkoznak. Mussolini a római kongresszuson, a windsori herceg pedig a londoni kongresszuson, mint annak elnökei az otthonnak és a háztartás-gazdálkodásnak a nemzetek jövőjére vonatkozó nagy szerepét emelték ki és a racionalizálás végcélját abban jelölték meg, hogy annak az emberi élet színvonalát kell emelnie.

Az utolsó évtized technikai fejlődése, gazdaságpolitikai irányváltozása és szociális átalakítása a háztartások szervezetét és működését igen nagy mértékben befolyásolta és az otthon számára olyan új szerepkört jelölt ki, amely nemcsak egyéni jelentőségű, hanem az eddigénél átfogóbb jellegű, mert a nemzet életére nemzetgazdasági, társadalompolitikai és etikai befolyást gyakorol. E megváltoztatott munkakör folytán a háztartás-gazdálkodás számára új problémák merültek fel. Ezekkel foglalkozott igen behatóan a Washingtonban tartott nagy Nemzetközi Racionalizálási Kongresszus háztartás-gazdasági szakosztálya is.

E kongresszus szerint az idevágó egész munkakört kitűnően fejezi ki az angol „Home management” kifejezés, amelyet magyarul háztartás-gazdálkodás kifejezéssel adhatunk vissza. Ezt a tevékenységet az amerikai felfogás „House keeping”, háztartás-vezetésre és „Home keeping”, otthonvezetésre osztja fel.

A háztartás-gazdálkodás érdekeinek megvédése szempontjából kívánatos volna a fogyasztóknak a szervezett elosztással, a kiskereskedelemmel együtt megfelelő szervezetbe való tömörülése. Ilyen kezdeményezést már Amerikában láttunk és ennek azért is nagy a jelentősége, mert ezáltal gazdasági téren a nyersanyagellátást, beszerzést, elosztást ökonomikusabban szabályozni lehet.

A háztartás-gazdálkodásnak új fogalmi meghatározása a nőnek a háztartásban végzett munkájának értékét nagymértékben emelné és előmozdítaná azt, hogy a nők legnagyobb mértékben térjenek vissza a háztartás-gazdálkodás vezetésének munkaterületéhez. Ebből a célból szükséges a háztartás-gazdálkodás tudományának sokkal magasabb színvonalán való tanítása, mint az ezidőszertörténi, vagy legalább is megfelelő korszerű szakiskolák felállításával.

Igen fontos a háztartási költségekről való szabatos és pontos könyvvizetés, valamint a háztartás-gazdálkodás egészségügyi szemellett tartása is. A hibás időbeosztás az egész családra káros hatással lehet, de az egyes konyhák célszerűtlen berendezése és az éléskamrák elhelyezése is befolyással lehet a háztartás-gazdálkodás helyes menetére. Természetesen mindezek a hibák bizonyos mértékig enyhíthetők volnának, ha a háztartás-gazdálkodás vezetői megfelelő befolyáshoz juthatnának. A washingtoni kongresszus rendkívül sok értékes gondolatot vetett fel és kívánatos volna, hogyha ezekkel a problémákkal a magyar háziasszonyok és a magyar egyesületek is minél behatóbban és minél többször foglalkoznának.

A konyha körül

*

— Heltainé római receptjei —

Spenót-croquet. 1 kg. megtisztított spenótot forró vízbe dobva 10—15 percig főzünk; levét lecsurgatjuk, sőt kissé kinyomkodjuk, tábla tesszük és hozzáadunk 20—25 dkg. friss tehéntúrót, tetszés szerinti reszelt parmezánt (kb. 5—8 dekányit), 2 egész tojást, sőt, kevés törött borsot s az egészet jól összekavarva evőkanállal forró zsírban kiszaggatjuk, a halmoskák tetejét a kanállal elsimítjuk (ovál-alakúak), majd óvatosan megfordítjuk. — Ügyelni kell, nehogy sütés előtt fordítsuk meg, mert könnyen széjjelesik, míg át nem sült.)

Krumpli-hús. Izléstelenségénél fogva ez a neve az alább leírt kitűnő, kiadós ételnek. 1 kg. lehánózott, megtörött nyers krumplit megreszelünk, hozzáadunk 2 egész tojást, kávéskanálnyi finomra vágott hagymát, finomra vágott petrezselymet, tetszés szerinti reszelt parmezánt (kb. 5 dekát), sőt, törött borsot és annyi kenyérmorzsát (préziüt), hogy sűrű, szakítható pép legyen belőle. Szintén forró zsírba szaggatjuk, rózsapirosra sütjük, (ezt sem szabad megfordítani, míg körül meg nem pirult, mert széteshetik). Lehet hús mellé tálalni, vagy a fenti spenót-croquet mellé.

HOTEL CORVIN BUDAPEST

VIII. Csokonai-utca 14 Nemzeti Színháznál.

Családi szálloda a város szívében
Ujonnan berendezve. Közp. fűtés. hideg-meleg
folyóvíz. Egyágas szoba P. 3, kétágyas P. 6.

Hasznos tudnivalók a háztartásokban felhasznált szárnyasokról

A háztartásokban felhasznált szárnyasok között igen sok a különbség. A hizlalt poulard vagy kappan, melyeket tejjel, vagy tejjel forrított kukoricadarával tömnek vagy etetnek, igen világos bőrű és húsú. A hizlalt baromfi, tehát a poulard és kappan szárazon tisztítva jó. A forrázással tisztított szárnyasnak az ize is egészen más. A forrázást csak sovány, vagy gyenge húsú csirke tisztításánál vesszük igénybe, hogy a csirke tolla, vagy tokja jól eltávolítható legyen.

A toll tépése igen gyakran a csirke bőrének feltépésével jár, nem is emlitem az egyéb hibákat. Ezek között is a leggyakoribb baj az, hogy a forrázásnál a csirke húsa átveszi a toll kellemetlen és le nem mosható szagát, mely az ekészült ételen is érezhető.

A szárazon tisztított szárnyasnál ez nem fordulhat elő. Igen szép zsírfoltos marad a húsa és a tolltokok is egyszerűen távolíthatók el. A nem hizlalt közepes minőségű csirke bőre szakad, tölténi nem alkalmas, tüzelésnél sem a legjobban bírja a tüzelőtűt, mert sovány húzában nincs alkalmas hely a tüzelésre. A csontokat pedig szalonnával beborítani nincs sok értelme.

A sütnivaló csirke tehát poulard 12—16 hetes legyen, mely idő alatt 2—4 hétig a szárnyas hizlalva volt.

LEGUJABB

Ideiglenesen mérséklődött a válság a Földközi-tengeren

Amerika közbelépése után Róma beavatkozása nem áll küszöbön. A francia sajtó aggodalmasan ítéli meg Mussolini jövőbeli magatartását

Párizsból jelentik: A francia főváros figyelme most nem északra, hanem Olaszország felé irányul: Vajjon milyen mértékben és mennyi időre mérséklődött a válság a Földközi-tengeren — ez a probléma uralkodik a párizsi sajtóban. A felelet, amelyet erre a kérdésre a lapok adnak, fölöttébb bizonytalan és még a félhivatalos Temps is sötétben látja a jövőt.

— Arra vonatkozólag ugyan egyeznek a vélemények — írja a többi között, — hogy az amerikai közbelépés után Róma beavatkozása nem áll küszöbön és pillanatnyilag Olaszország fenntartja a nemhadviselés elvét. de az is bizonyos, hogy ez a megoldás csak a jelenlegi órára vonatkozik. A holnapi nap kétségessé vált. A legnagyobb óvintézkedésekre kényszeríti ez a szövetségeseket, hogy védekezni tudjanak meglepetések ellen, akár a Földközi-tengeren, akár másutt merülnek azok föl. Azt hiszik Párizsban, hogy Mussolini az amerikai közbenjárás nyomán csak elhalasztotta terveit, de fenntartotta teljes cselekvési szabadságát. Ez a következtetés vonható le abból a tényből is, hogy az amerikai nagykövetség Mussolinivel és Cianoval folytatott tárgyalásairól az olasz sajtó jóformán meg sem emlékszik, csak a *Giornale d'Italia* közölt róla három sort. Nyílt titok Párizsban, hogy

Roosevelt jegyzékében azt a nagy szerepet fejtette, amelyet Róma, mint a háború kívül álló nagyhatalom játszhat majd a békétárgyalások és Európa újjárendezése során. Washington ezzel a ponttal kapcsolatban Amerikának és Olaszországnak széleskörű együttműködési lehetőségét is megpendítette Róma előtt.

Roosevelt elnök újabb kísérletet tesz a békétárgyalások előkészítésére.

Londonból jelentik: A Daily News washingtoni levelezője azt jósolja, hogy Roosevelt a közeljövőben újabb erőfeszítéseket tesz a béke érdekében. Az amerikai elnök elsősorban elejét akarja venni annak, hogy a háború Olaszországra és a Földközi-tenger környékére is kiterjedjen. Az elnök puhatolódni akar a semlegeseknél, — beleértve Olaszországot és a Vatikánt is, — vajjon volna-e kilátás arra, hogy közreműködjenek a békétárgyalások előkészítésében. A vállalkozást az elnök sürgősnek tartja, mert attól tart, hogy a háború mostani szakát követő ideiglenes megnyugvás rövid lesz és ha a harcok újból fellángolnak, egész Európát a háborúba való belesodrálással fenyegetik.

Hétfőn megnyílnak az egyetemek és iskolák

Bucurestiből jelenti a rádió: Az egyetemeken és az iskolákban hétfőn megkezdődik a rendes oktatás, illetve előadás.

Ghelmegeanu belügyminiszter Brassóban

Bucurestiből jelenti a rádió: Mihail Ghelmegeanu belügyminiszter szombaton reggel Brassóban megbeszélést tartott a tartományok vezetőivel. A megbeszélésen résztvett dr. Tataru Coriolan, Szamos-tartományi királyi helytartó is.

Aláírták a jugoszláv-országi kereskedelmi egyezményt

Közeli napokban a román-angol kereskedelmi szerződést is aláírják

Stockholmból jelentik (Svéd Távirati Iroda): Ideérkezett hírek szerint Moszkvában aláírták a jugoszláv-országi kereskedelmi egyezményt.

Londonból jelentik (Rádió Bucuresti): Az új angol-román kereskedelmi megállapodást valószínűleg a közeli napokban aláírják. Hír szerint elintézték a blokáddal kapcsolatos kérdéseket. Románia fokozni fogja kivitelét Angliába, az angolok pedig elsősorban gyapottal, rézzel, gumival, nikkelal, ónnal és alumíniummal látják el Romániát.

Az amerikai munkásszövetség Roosevelttel harmadszori elnöksége mellett

Newyorkból jelentik: Az amerikai munkásszövetség szokásos évi gyűlése egyhangulag nyilatkozott meg Roosevelttel harmadszori elnöksége mellett.

P. Bangha Béla ünnepélyes temetése

Budapestről jelentik: Szombat reggel a Kerepesi-temető halottasházából a Szent István bazilikába szállították és ott felravatalozták P. Bangha Béla holttestét. A ravatalt tengernyi koszorú, virág és gyertya veszi körül. A nagy halott tisztelői tömött sorokban vonulnak el a ravatal előtt, hogy búcsút vegyenek az elhunytól. Pontban 11 órakor dr. Czapik Gyula veszprémi megyéspüspök nagy segédlettel megkezdte az ünnepélyes gyászmisét és elhunyt lelkiüdvéért. A temetés délután négy órakor kezdődött.

SZÍNHÁZ

Amire mindenki várt:

A Handabanda

Évek óta a legnagyobb operett-revü siker a Handabanda. Remek mese, pompás muzsika, pazar kiállítás, gyönyörű ruhák, nagyszerű rendezés, a színészek kitűnő játéka csak a legnagyobb sikerre vihették a darabot. A színház tudja azt, hogy jó darabot a legszebben kiállítva, a legkéleltesebben rendezve és a legjobban játszva lehet csak sikerre vinni, tehát valóban olyanokra bízta a revü életrehívását, akik arra a leghivatottabbak.

Gróf Lászlóval, a darab rendezőjével az élen a színház teljes operett személyzete, valamint műszaki emberekkel az élen hetekig fáradoztak azon, hogy a Handabanda valóban siker legyen.

Az eredmény nem maradt el, mert a Handabanda Kolozsváron az utolsó évek legnagyobb sikerét aratta. Az itteni előadás sem fog semiben mögötte maradni a Kolozsvárnak, mert a Thalia együttese teljes személyzetével és díszleteivel, valamint műszaki személyzetével együtt ugyanugy mutatja be a Handabanda revüoperettet, mint Kolozsváron. A Handabanda az az operett, amely a közönség minden rétegét ki fogja

Nézze meg mindenki vételkényszer nélkül újrendszerű petroleumfőzőnket
Bél Ideal, Halley King, Royal Sitaro, Kronprinz és másfajta főzőkben nálunk legolcsóbb.

Alladin terakat: **Ing. Schön Ernő**
Oradea, Avram Iancu utca 22. Posta épület.

elégíteni. Ez az az operett, amire mindenki vár. Aki három órán át nagyszerűen akar szórakozni ebben a gondteli világban, az okvetlenül siessen jegyet váltani a Handabanda valamelyik előadására. Jól jegyezzük meg: Handabanda szombat este 9, vasárnap délután 6 és este 9, hétfő este 9 és kedd este 9 órakor.

— **Délutáni előadások.** A Thalia operett együttese délutáni előadásban bemutatja vasárnap 3 órakor a múlt ciklus nagyszerű operett újdonságát először olcsó helyárrakkal a Pusztai szerenádot, teljesen a bemutató előadás szerint. — Kedden délután 5 órakor szintén olcsó helyárrakkal a Zsimberi Zsombori szépasszonyt mutatja be az együttes. — A két olcsó helyáru előadásra ajánlatos lesz jegyekről előre gondoskodni.

A THALIA OPERETT-EGYÜTTESÉNEK VENDEGJÁTEKA

Vasárnap délután 3 órakor: **Pusztai szerenádo.** (Első olcsó helyáru előadása.)

Vasárnap délután 6 órakor: **Handa-Banda.** (Másodszor.)

Vasárnap este 9 órakor: **Handa-Banda.** (Negyedszer.)

Kedd délután 5 órakor: **Zsimberi Zsombori szépasszony.** (Olcsó helyárrakkal.)

Kedd este 9 órakor: **Handa-Banda.**

Arcahirdetések

Különpéle

szavanként 3 lei

Cserép- és palafedő munkát jutányos áron vállal Burzik Sándor, Oradea-Nagyvárad, Str. Ingusta No. 1.

Adás-vétel

Spárga tövek, elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Árpád szőlőjében, Oradea-Nagyvárad, Cal. Ruineilor 1. (Petőfi-u végén).

a szőlősi-reten egy teglából épült magánház. All két egyszobás, előszobás lakásból pincével (konyhával, éléskamrával). Bővebbet: Szőlősi-reten a 2-ös u. 11-a, vagy 12. szám alatt.

Jókarban levő bádor fürdőkadát — megvételre keresek. Oradea-Nagyvárad, Str. Averescu 37. szám. Ciordas 38. szám.

Eladó kettő hold szőlő sok gyümölcsfával, 3 szobás, fürdőszobás lakással, istálló, disznóhizlalda, stb. Cim: Oradea Nagyvárad, Str. Moldova 77. Telefon 25-63.

Használt fekete szalongszerviz, fekete nipszkegény és fekete hangverseny Schunda cimbalom eladó. Cim: Mocsáry Irő-gépüzlet, Oradea-Nagyvárad, Reg Ferdinand 13. szám.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-ut 3. szám.

CENZURAT

Eladó

egy varrógép és egy forgószék. — Oradea-Nagyvárad, Str. Eroul Necunoscut No. 15.

Kertrész

olcsón eladó. Oradea-Nagyvárad, Str. Ioan

Lakás

szavanként 3 lei

Kétszobás lakás, ugyan festve, mosóházzal, Oradea-Nagyvárad, Str. Mihail Scribul 11, kiadó. Ugyanott egy Philipps-hangszóró eladó.

szobás,

fürdőszobás lakás, 2 szobás mellékhelyiségekkel kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. Ioan Ciordas 38.

Butorozott szoba azonnal kiadó. Oradea-Nagyvárad, I. G. Duca 23. szám.

Irodának,

Duca-u. 9. szám alatt, 2 utcai szoba kiadó. Ertekezni: Máthé, Oradea-Nagyvárad, Delavrancea-u. 12.

Csinosan butorozott udvari szoba kiadó. Oradea-Nagyvárad, Hottva. Str. Ciorgariu 41.

Allást nyee

szavanként 2 lei

HÁZMESTER PÁR

május 15-re felvételt. Jelentkezés délután 4-6 óra között, Sas-palota, I. emelet, bérleti iroda.